

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ชุตติกาญจน์ บุญญะริติสุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ของ

ชุดิกาญจน์ บุญญะธิติสุข

- 4 O.H. 2546

SIOT1155

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2546

3/ 5/ 2546

ชุตติกาญจน์ บุญญะธิติสุข. (2546). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลกู,
อาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมรพงษ์.

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ตัวแปรพยากรณ์ประกอบด้วย แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 6 ตอน ตอนที่ 1 ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และ คะแนนเฉลี่ย (GPA) ของวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 1) ที่นิสิตได้รับจากภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษ 6 แบบ ตอนที่ 4 แบบสอบถามทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน ตอนที่ 6 แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของทางบ้าน ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. มีตัวแปรพยากรณ์ 4 ตัวแปร ที่มีอำนาจสูงในการเข้าร่วมพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 โดยเริ่มจากตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์สูงสุด ได้แก่ แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

A STUDY OF FACTORS RELATED TO ACHIEVEMENT
IN LEARNING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE OF STUDENTS AT
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
CHUTIKARN BOONYATHITISUK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

May 2003

Chutikarn Boonyathitisuk. (2003). *A Study of Factors Related to Achievement in Learning English as a Foreign Language of Students at Srinakharinwirot University*. Master thesis, M. Ed. (Higher Education). Bangkok : Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Ja-ruwan Sakunku, Dr. Suwaporn Tungsomworapongs.

The purpose of this research was to study the factors related to achievement in English learning of first year students at Srinakharinwirot University. The predictable factors studied in English learning were motivation, visual learning style, auditory learning style, kinesthetic learning style, tactile learning style, individual learning style, group learning style, attitude to English teacher behavior of teaching, home support, opportunities for learning, and parental income. The subjects were 336 first year students of Srinakharinwirot University in academic year 2002. The research instrument was the questionnaire divided 6 parts; personal information, motivation, learning style, attitude to English teacher behavior, home support, and learning opportunities. The data analyzed was calculated by Pearson product moment correlation.

The results of the study were shown by the following:

1. Each of predictable factors were related by statistically significant positive relationship at .01 level, but the statistically significant positive related of parental income and opportunities for learning was .05 level.
2. The 4 predictable factors such as individual learning style, visual learning style, home support, and attitude to English teacher behavior of teaching, were highest cooperated respectively to predict the achievement of first year students.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ
นางสาวชุตติกาญจน์ บุญญะธิติสุข

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลสุข)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมรพงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู่ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าและข้อคิดในการทำวิจัย ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ และ อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ อนุเคราะห์ ตรวจสอบ แก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถาม และเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม ซึ่งให้คำแนะนำ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ อันตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล และ อาจารย์ศิริริณา บุญยสงวน ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความ อนุเคราะห์ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศรี วงศ์เลิศวิทย์ และคณาจารย์ใน คณะมนุษยศาสตร์ ที่อนุญาตให้แจกแบบสอบถามในห้องเรียน และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนและให้ความสะดวกในการแจกแบบสอบถามให้แก่นิสิต รวมทั้งขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้ ซึ่งเป็นผู้ที่ส่งความปรารถนาดี สนับสนุน และให้แรงใจในการทำวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ชุตिकाญจน์ บุญญะจิตติสุข

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
	ความสำคัญของการวิจัย	8
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	8
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	8
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
	ข้อดกลงเบื้องต้น.....	11
	สมมติฐานในการวิจัย.....	11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์	
	ทางการเรียนภาษาอังกฤษ	12
	แรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ	20
	แบบการเรียนกับการเรียนภาษาอังกฤษ.....	24
	ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์	
	ทางการเรียนภาษาอังกฤษ.....	32
	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ.....	37
	การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ภาษาอังกฤษ.....	38
	โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ.....	40
3	วิธีดำเนินการวิจัย	43
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	43
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
	การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	48
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	61
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการวิจัย.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	71
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก	84
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	106

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ความแตกต่างระหว่างแรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ.....	23
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามคณะวิชา.....	43
3	ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	52
4	ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 วิชาภาษาอังกฤษ 1 ภาคเรียนที่ 1/2545	53
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก.....	54
6	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1.....	55
7	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1.....	58
8	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1...	59
9	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ในสมการการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1.....	60

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	องค์ประกอบของแรงจูงใจ	21
---	-----------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน เพื่อถ่ายทอดข้อมูลให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ จากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและถ่ายโอนความรู้จากต่างประเทศเข้ามาอยู่เสมอ และภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีผู้ใช้ในการติดต่อกันมากที่สุด ทั้งในด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในศาสตร์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ ดังนั้น ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี จึงเป็นผู้ที่ได้เปรียบและสามารถค้นคว้าหาความรู้ที่เป็นภาษาอังกฤษได้โดยตรงด้วยตนเอง

แม้ว่าประเทศไทยมิได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารของผู้คนในสังคมก็ตาม แต่ภาษาอังกฤษก็เป็นภาษาแห่งโอกาสที่คนเราจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อให้เราก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกและสังคมปัจจุบัน ซึ่งในชีวิตประจำวันของเราต้องเผชิญกับภาษาอังกฤษที่แทรกอยู่ในทุกวงการ และในอดีตคนไทยเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language) ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม แต่ในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อชีวิตคนไทยมากยิ่งขึ้น (บุญเลิศ วงศ์พรหม. 2543 : 41) ดังจะเห็นได้จากการให้ความสำคัญในวิชาภาษาอังกฤษ มีการบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของไทยตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยระบุให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาหนึ่งในฐานะภาษาต่างประเทศ และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ระบุให้มีการจัดการศึกษาโดยเน้นความรู้และทักษะด้านภาษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 13) ทั้งนี้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ให้นักเรียนได้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างต่อเนื่องตลอด 12 ปี (กรมวิชาการ. 2545 : 3) นอกจากนั้น สถาบันอุดมศึกษาก็ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก โดยกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาประการหนึ่งคือ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษ สามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ อ่านเอกสาร สิ่งพิมพ์ วารสาร ตำราวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ (อดุลย์ วิริยะเวชกุล. 2540 : 46) เนื่องจากภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่จำเป็นต่อการศึกษาในระดับสูง เพราะตำราส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาสาขาวิชาต่างๆ ต้องค้นคว้าความรู้ที่มีอยู่ในรูปของภาษาอังกฤษอยู่เสมอ (สุจินดา อภิชาติวิวัฒนะ. 2536 : 1) ประกอบกับเป้าหมายหลักของการพัฒนาอุดมศึกษา ได้กำหนดคุณภาพที่พึงประสงค์ของ

บัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีทักษะในการสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2544 : 8) รวมทั้งคุณสมบัติประการหนึ่งของผู้เข้าทำงานในแต่ละสาขาอาชีพในปัจจุบันล้วนกำหนดว่าต้องสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษได้เช่นกัน (บุญเลิศ วงศ์พรหม. 2543 : 42) ทำให้เห็นว่าผู้ประกอบการในองค์การและหน่วยงานในสังคม ยังคงต้องการบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถใช้การได้ดี (กัญจน สนิทวนนท์ และคณะ. 2524 : 51)

ปัญหาในเรื่องการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทยนั้น วิจิตร ศรีสอ้าน กล่าวว่า ผลการวิเคราะห์ย้อนหลัง 3 ปีของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของทบวงมหาวิทยาลัยในวิชาภาษาอังกฤษ กข และภาษาอังกฤษ กขค พบว่า นักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์ 50% มีเพียง 20% เท่านั้น (วิจิตร ศรีสอ้าน. 2534 : 8) ซึ่งผลการศึกษาของคณะนักวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง อุดมศึกษาไทย : วิฤตและทางออก และข้อมูลในการทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540 - 2544) สำนักนายกรัฐมนตรี ได้ระบุปัญหาวิฤตเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตไว้ 6 ประเด็น ประเด็นหนึ่งในนั้นคือปัญหาความสามารถทางด้านภาษา โดยพบว่า บัณฑิตมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อย และบัณฑิตที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ดี ทั้งการพูดและการอ่านมีจำนวนไม่มากนัก (ศิริเพ็ญ มากบุญ. 2541 : 55-56) สะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่านักเรียน นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่จะเรียนภาษาอังกฤษมาแล้วมากกว่า 10 ปี แต่ก็ยังไม่สามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษมาใช้งานได้ (Denmark. 2000 : 205) ซึ่งเป็นปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษาไทยและผู้ที่เป็บัณฑิตทั้งในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท ที่มีข้อจำกัดในการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมาก แม้ว่าจัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระบบการศึกษา แต่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ก็ยังขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ ได้แก่ การไม่สามารถพูดสื่อสารหรือโต้ตอบกับชาวต่างประเทศได้อย่างเข้าใจ ไม่มีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ อ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ ไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ รวมทั้งไม่สามารถนำคำศัพท์เหล่านั้นมาเรียงเป็นประโยคที่ถูกต้องสละสลวยได้ (เนตรปรียา ชุมไชโย. 2544 : 25; บุญเลิศ วงศ์พรหม. 2543 : 44; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543 : 191-192) โดย รุ่งทิพย์ รัตนทานุสร (2544 : 68) กล่าวถึงอุปสรรคที่สำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้หลายประการดังนี้

1. วิธีการสอนของผู้สอนยึดตำราเรียนเป็นหลัก สอนโดยเน้นไวยากรณ์และการแปลเป็นประโยค รวมทั้งให้ใช้การท่องจำ
2. ห้องเรียนใหญ่เกินไป ผู้เรียนในห้องเรียนมีมาก (บางห้องมีถึง 50 คน)
3. ผู้เรียนไม่มีโอกาสที่จะได้พบพูดคุยกับเจ้าของภาษา หรือมีโอกาสน้อยมาก และน้อยรายที่จะได้มีโอกาสไปต่างประเทศ
4. ส่วนใหญ่การเรียนจะเน้นเฉพาะเนื้อหาด้านไวยากรณ์การอ่านและการเขียน โดยมี

เนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการพูดเพียงเล็กน้อย

5. หนังสือเสริมการเรียนรู้การสอน หรือสื่อประกอบการเรียนการสอนมีน้อย และมีราคาค่อนข้างแพง

นอกจากนั้น ในกระบวนการเรียนการสอน ผู้สอนจัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สุเทพ อ่อนไสว. 2541 : 100) แต่จากรายงานฉบับประชุมสัมมนาประชาพิจารณ์โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง อุดมศึกษาไทย : วิฤตและทางออก ได้สรุปปัญหาของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาประการหนึ่งในด้านการเรียนการสอนคือ วิธีการสอนของอาจารย์ยังคงใช้แบบถ่ายทอดความรู้ ไม่ถ่ายทอดความคิดเป็น ทำเป็น กระบวนการสอนมุ่งเน้นการท่องจำเพื่อสอบ มากกว่าเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ศิริเพ็ญ มากบุญ. 2541 : 57)

จากนโยบายการศึกษาในปัจจุบัน ตามหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ก็คือ การกำหนดจุดหมาย กิจกรรมแหล่งเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน (วิเศษ ชินวงศ์. 2544 : 31, 36) ทั้งนี้ แนวคิดการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในต่างประเทศได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะมองเห็นว่าผู้ที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือผู้เรียน (รุ่งทิพย์ รัตนทานุสร. 2544 : 67) ซึ่งในประเด็นที่เกี่ยวกับความสำคัญของผู้เรียนนั้น ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2523 : 51) กล่าวว่า “องค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน คือ ตัวผู้เรียน ผู้สอนไม่ว่าจะสอนระดับใด จะดำเนินการสอนได้ดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี”

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกระดับ นโยบายประการหนึ่งคือ การพัฒนาการอุดมศึกษาให้ไปสู่ความเป็นสากล และปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาบัณฑิตศึกษาให้ไปสู่ความเป็นสากลยิ่งขึ้นคือ ความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทในการเสริมสร้างสนับสนุนให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี (อดุลย์ วิริยะเวชกุล. 2540 : 45; Denmark. 2000 : 206) และการจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ดังนั้น ความจำเป็นในการวิจัยจึงเกิดขึ้นเพื่อที่จะสามารถระบุได้แน่ชัดถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน (Wongsotorn. 1976: 1) และการที่ผู้เรียนบาง

คนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาสูงกว่าคนอื่นๆ ทั้งๆ ที่อยู่ในสภาวะเงื่อนไขเดียวกัน ก็เป็นเรื่องที่มีผู้สนใจศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่ง จาโคโบวิตส์ (Jakobovits. 1971 : 98-118) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ องค์ประกอบด้านการสอน ได้แก่ คุณภาพการสอนของผู้สอน โอกาสในการเรียนรู้ องค์ประกอบด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ สติปัญญา ความถนัด ทักษะ และแรงจูงใจในการเรียน ภาษา องค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ความยึดมั่นในภาษาของตน

ในการจัดการเรียนการสอนนั้น สิ่งที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน คือ องค์ประกอบ การเรียน และองค์ประกอบการสอน โดยองค์ประกอบการเรียนจะประกอบด้วยความสามารถ ด้านสติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด เจตคติ ภูมิหลัง และสภาพแวดล้อม ทางบ้าน ส่วนองค์ประกอบการสอนจะประกอบด้วย ความรู้ความสามารถทางวิชาการหรือ เนื้อหาของการสอน บุคลิกภาพ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน (สุเทพ อ่อนใส. 2541 : 98) สำหรับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น เอลลิส (Ellis. 1998 : 5-6) ได้แบ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาไว้ 2 ประเภท คือ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ทั้งนี้ ปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจ ความถนัดทางภาษา สติปัญญา และบุคลิกลักษณะที่เป็น ความแตกต่างระหว่างบุคคล และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมและสภาพสังคมที่มีผล ให้เกิดโอกาสในการเรียนรู้ สำหรับองค์ประกอบด้านสติปัญญาและความถนัดของผู้เรียนเป็น คุณสมบัติที่ติดตัวผู้เรียนมาแต่กำเนิด และมีการเจริญงอกงามพัฒนาไปตามสภาพแวดล้อม ที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก องค์ประกอบของผู้เรียนที่อยู่นอกเหนือ สติปัญญาและความถนัด ได้แก่ ภูมิหลังและแรงจูงใจ เป็นองค์ประกอบที่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า ทั้งนี้ จีเนส (Genesse. 1984 : 142) กล่าวถึงความสำคัญของภูมิหลัง ผู้เรียนภาษาว่า ในการเรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์นั้น ไม่อาจกระทำให้ประสบ ผลสำเร็จได้จากการเรียนรู้ภายในโรงเรียนโดยการสอนของอาจารย์เพียงอย่างเดียว แต่การ สนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน โดยเฉพาะจากบิดามารดา และการมีโอกาสดำเนินประสบการณ์ ในภาษาเป้าหมายของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ภาษาเป็นอย่างยิ่ง โดย โอแวนโด (Ovando. 1987 : 4, 125) กล่าวถึงความสำคัญของภูมิหลัง โดยเฉพาะในด้านฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวของผู้เรียนภาษาว่า การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวของผู้เรียนกับการเรียนการสอนภาษาที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากพบว่า ผู้ที่มี ความสามารถทางภาษาในระดับจำกัด มักจะมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้น การที่ผู้สอนมีความรู้และคุ้นเคยกับภูมิหลังของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่มี ประโยชน์ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของผู้เรียน ประสบการณ์การเรียนรู้ของ ผู้เรียน หากปราศจากการเข้าใจเรื่องดังกล่าว อาจเป็นเหตุให้ผู้เรียนประสบกับความล้มเหลวใน การเรียนรู้ภาษามากยิ่งขึ้น ความสำคัญของเรื่องดังกล่าวจะเห็นได้จากการที่ นักวิจัยใน

ต่างประเทศได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรือเป็นภาษาที่สอง และพบว่าตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การส่งเสริมการเรียนของทางบ้าน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ อีกทั้ง สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือสังคมที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ย่อมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ภาษาให้แก่ผู้เรียนทั้งในชุมชน และในกิจกรรมการเรียนการสอน (Gardner. 1985; Littlewood. 1990; Spolsky. 1990; Ellis. 1998) โดยที่สถาบันครอบครัวจัดเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุดปัจจัยหนึ่งที่อาจจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังที่ เอลลิส (Ellis. 1998 : 4) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นปัจจัยภายนอกที่มีเงื่อนไขทางสังคม อันส่งผลต่อโอกาสการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ภาษาทั้งด้านการฟังหรือการพูด ตลอดจนทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและต้องการพัฒนาภาษานั้นๆ ได้ ซึ่ง อาร์โนลด์ (Arnold) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาและนำมาใช้ในการสื่อสาร คือการสื่อความหมายของผู้เรียนให้ผู้อื่นเข้าใจ ที่เป็นการเชื่อมโยงทางด้านอารมณ์ของผู้เรียนอย่างชัดเจน โดยลักษณะของผู้เรียนจะได้รับการหล่อหลอมมาจากเอกลักษณ์ทางสังคมที่ผู้เรียนเป็นสมาชิกในสังคมนั้น จะทำให้ผู้เรียนแต่ละคนได้เรียนรู้ภาษา ค่านิยม และมีสภาพจิตใจตามลักษณะของสังคมนั้นๆ (Arnold. 1999 : 18) สิ่งเหล่านี้เป็นการหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีลักษณะบุคลิกในการเรียนรู้ตามแบบของตน ซึ่งในการเรียนรู้ภาษาเป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยทั้งสติปัญญา ความถนัดทางภาษา และองค์ประกอบอื่นๆ ทั้งนี้ การสอนและการเรียนจะมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันโดยตรง และสิ่งที่ผู้เรียนแสดงออกมาในกระบวนการเรียนประการหนึ่งคือ แบบการเรียนรู้ (Learning styles) อันเป็นปัจจัยภายในที่เป็นลักษณะบุคลิกเฉพาะตนของผู้เรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การที่ผู้สอนทำความเข้าใจในวิธีการเรียนหรือแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้การสอนเป็นที่ยอมรับของผู้เรียน และเป็นตัวบ่งชี้ว่า ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นแล้ว (เมธี ปิณฑานนท์. 2541 : 42-43) ดังนั้น แบบการเรียนรู้จึงเป็นวิธีที่แต่ละคนใช้ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสภาพแวดล้อมทั้งทางอารมณ์ สังคม และร่างกาย ดังที่ ซิลเวอร์ สตรอง และเพอร์รีนี (Silver, Strong & Perini. 2000 : 34) กล่าวว่าในงานวิจัยของดันน์, กริกส์ และบีสลีย์ (Dunn, Griggs & Beasley. 1995 : 353-362) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบ (Model) ของแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียน และงานวิจัยของ คาร์โบ (Carbo. 1992 : 19-29) ได้ศึกษาการให้โอกาสเท่าเทียมกันในการเรียน โดยใช้แบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเมื่อครูผู้สอนได้สอนตามแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความถนัด ซึ่งสนับสนุนคำกล่าวของ แคลกซ์ตันและเมอร์เรล (Claxton & Murrell. 1988) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมแนวคิดในการวิจัย และหาข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้จะเป็นยุทธวิธีที่สำคัญที่ทำให้สถาบันการศึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำมาพิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่นๆ ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนและผู้บริหารมีข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนของสถาบันให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างแพร่หลาย ดังเช่น งานวิจัยของ เรด (Reid. 1987 : 87-111) ที่ได้ศึกษาแบบการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้ (Perceptual) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาของชุมชน โดยมีนักศึกษาชาวไทยรวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างด้วย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาไทยใช้แบบการเรียนรู้แบบการเคลื่อนไหวร่างกายมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชลี วาสนสมสิทธิ์ (2542-2543 : 102-119) ที่ศึกษาแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยมีนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศใช้แบบการเรียนรู้แบบการเคลื่อนไหวร่างกายมากที่สุด และใช้แบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีจะใช้แบบการเรียนรู้ในหลายแบบร่วมกัน แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ดำรง นิมนานพิสุทธิ์ (2536 : 89-91) ที่ศึกษาแบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้ทั้ง 6 แบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความชอบใช้แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตาและแบบการเรียนรู้โดยการฟัง มากกว่าใช้แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย นอกจากนั้น นูแอน (Nuan. 1990) มีความเห็นว่าในด้านตัวผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาภาษาของผู้เรียน นักวิจัยส่วนใหญ่ทำการวิจัยในประเด็นนี้โดยมุ่งศึกษาแบบการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน อันเป็นลักษณะภายในของผู้เรียนที่แสดงออกมาทางการเรียนรู้ตามความชอบ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้น การใช้แบบการเรียนรู้จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน

สำหรับปัจจัยภายในอื่นที่อาจมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษ คือ แรงจูงใจ และทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของผู้สอน ดังที่ บราวน์ (Brown. 1987 : 114-117) กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่า มีบทบาทสำคัญในการกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนภาษาของผู้เรียน เพราะแรงจูงใจเป็นกุญแจไขไปสู่การเรียนรู้ ในขณะเดียวกัน ลิตเติลวูด (Littlewood. 1990 : 53) กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่า เป็นพลังสำคัญที่กำหนดได้ว่าผู้เรียนจะมีความมุ่งมั่นให้กับการเรียนรู้หรือไม่ ผู้เรียนจะอุทิศตน พยายาม และจะมีความพากเพียรพยายามมากน้อยเพียงใดในการเรียนรู้ภาษาที่สอง และนูแอน (Nuan. 1990) กล่าวว่าองค์ประกอบด้านพฤติกรรมการสอนของผู้สอนก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากพฤติกรรมการสอนของผู้สอนทั้งในด้านวิธีการและกระบวนการสอน การใช้ภาษา การปฏิบัติตนในการสอน การใช้สื่อการสอน ฯลฯ สามารถบ่งบอกและมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะหรือเจตคติต่อการเรียนภาษาและส่งผลต่อการเรียนรู้ได้

อาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจ แบบการเรียนรู้ และทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของผู้สอน เป็นลักษณะภายในที่เกี่ยวข้องด้านความชอบ ความสนใจ ความถนัดทางภาษาและความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เรียนแต่ละคน เป็นปัจจัยภายในที่อาจมีผลต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ส่วนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว และโอกาสการเรียนรู้จัดได้ว่าเป็นปัจจัยภายนอกที่อาจมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่ใกล้ชิดตัวผู้เรียน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นสถาบันชั้นสูงทางการศึกษาและวิจัยของรัฐ มีเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ โดยการผลิตบัณฑิตผู้มีความรู้ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การติดต่อสื่อสาร นอกจากใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องแล้วยังต้องมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในระดับสื่อสารได้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2542 : 4-8) เพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาหนึ่งในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในหมวดวิชาบังคับพื้นฐานวิชาภาษาต่างประเทศ ที่นิสิตต้องเรียนอย่างน้อย 2 วิชา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ 1 และ ภาษาอังกฤษ 2 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษที่มีต่อนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจะเป็นผลผลิตของสถาบันออกไปสู่สังคม การมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษจึงเป็นคุณสมบัติประการหนึ่งของนิสิตที่มีคุณภาพ แต่จากการสนทนาเกี่ยวกับการมีความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษ กับนิสิตที่ผ่านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 และภาษาอังกฤษ 2 มาแล้ว พบว่านิสิตส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการมีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษไม่มากพอ โดยมีความสามารถในการฟัง การพูดสนทนากับชาวต่างชาติ ในสถานการณ์ต่างๆ การอ่านบทความ การเขียน และการแปล อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และนิสิตมีความเห็นว่าควรเรียนภาษาอังกฤษในทุกภาคเรียน และต้องการให้ผู้สอนให้ความสนใจในพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษของนิสิตแต่ละคน นอกจากนี้ยังเห็นว่าการเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติมากขึ้นโดยเฉพาะในด้านการพูด การฟัง การเขียน และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ทำให้ทราบถึงปัญหาใหญ่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน คือ สภาพแวดล้อมของห้องเรียนและอาคารไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน ห้องเรียนมีขนาดใหญ่ และจำนวนผู้เรียนมากเกินไป ทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติทำได้ยากหรือทำได้ค่อนข้างจำกัด การเรียนการสอนจึงต้องสอนตามตำราเป็นหลัก เป็นเหตุให้ผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะต่างๆ อย่างเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้ นอกจากนั้น ผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษไม่เท่ากัน บางคนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ และยังไม่ได้รับการปลูกฝังให้เรียนในลักษณะของการเรียนรู้ ค้นคว้า และฝึกฝนด้วยตนเองมาก่อน รวมทั้งผู้เรียนไม่ทราบแบบการเรียนของตนเอง จึงเป็นการเรียนในลักษณะที่รับความรู้เพียง

ฝ่ายเดียว และไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ภาษาให้เต็มศักยภาพของตนเอง (เจลิยวศรี พิบูลชล. 2545 : สัมภาษณ์ ; ศิริินนา บุญยสงวน. 2545 : สัมภาษณ์)

ผู้วิจัยในฐานะที่ทำงานในหน่วยงานที่ต้องใช้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และพบปัญหาของการมีความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอของนิสิตนักศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของนิสิต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันส่งผลต่อการพัฒนาความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษของนิสิต เป็นการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นผู้มีความรู้ในภาษาอังกฤษ ให้สนองความต้องการของสังคม และให้เป็นผู้มีความรู้เท่าทันสังคมโลกในยุคปัจจุบัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้บริหารได้ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตมากที่สุด อันจะส่งผลให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวนรวมทั้งสิ้น 2,623 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1 ปัจจัยภายใน

- 1.1.1 แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
- 1.1.2 แบบการเรียนรู้
- 1.1.3 ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ
- 1.2 ปัจจัยภายนอก
 - 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 1.2.2 การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของที่บ้าน
 - 1.2.3 โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง องค์ประกอบภายในที่เป็นแรงกระตุ้นให้นิสิตมีความต้องการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ เช่น ต้องการศึกษาค้นคว้าความรู้ที่มีอยู่ในรูปภาษาอังกฤษได้ ต้องการได้รับทุนเรียนต่อต่างประเทศ ต้องการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเข้าใจ ฯลฯ
2. แบบการเรียนรู้ (Learning styles) หมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะที่เป็นอุปนิสัย ความสนใจ หรือความชอบของนิสิตแต่ละคนที่มีอยู่ภายในตนและแสดงออกมาเป็นวิธีการเรียนภาษาอังกฤษ อันรวมถึงความถนัดทางภาษา สติปัญญา และลักษณะที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ในงานวิจัยนี้หมายถึงแบบการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้ (Perceptual learning styles) โดยแบ่งออกเป็น 6 แบบ คือ แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา แบบการเรียนรู้โดยการฟัง แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม
3. แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา (Visual learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนิสิตที่ใช้สายตาในการมองเห็นภาพ เห็นคำในหนังสือ/ในสมุดงาน วิดีทัศน์ แผนภูมิ รวมถึงการใช้สายตาในการอ่าน
4. แบบการเรียนรู้โดยการฟัง (Auditory learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนิสิตที่เกี่ยวข้องกับการฟังข้อความ การได้ยินคำพูด สื่อทางเสียงต่างๆ เพื่อเรียนรู้และจดจำ เช่น การฟังบรรยาย การฟังบทสนทนา ฟังคำสั่ง ฟังข่าว ฯลฯ
5. แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย (Kinesthetic learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนของนิสิตที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประสบการณ์ด้านร่างกายเพื่อเรียนรู้และจดจำ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การสัมภาษณ์ การศึกษานอกสถานที่ รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการทำกิจกรรมในชั้นเรียน

6. แบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส (Tactile learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของนิสิต ที่เกี่ยวข้องกับการลงมือทำงานต่างๆ เช่น การเขียนบันทึก การจดคำบรรยาย หรือ การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ร่างกายสัมผัส

7. แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Individual learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนรู้ด้วยตนเองทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน หรือการทำงานเพียงคนเดียว

8. แบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม (Group learning style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของนิสิตที่ทำงานหรือเรียนกับเพื่อนอย่างน้อยหนึ่งคนขึ้นไป หรือทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

9. ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ หมายถึง ทักษะที่ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการตัดสินใจเชื่อในสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยเหตุผลของตนเองอย่างรอบคอบ ชัดเจนและต่อเนื่องของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อกิจกรรม วิธีการสอน การดำเนินการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

10. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ฐานะฐานะของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักศึกษา ในงานวิจัยนี้หมายถึง รายได้ต่อเดือนโดยประมาณของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป ระดับปานกลาง มีรายได้ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท และระดับต่ำ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท

11. การส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้าน (Home support) หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตมีความสนใจ และต้องการมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น

12. โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (Opportunities for learning) หมายถึง ประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ ในงานวิจัยนี้หมายถึง โอกาสที่นิสิตได้ใช้ภาษาอังกฤษในกิจกรรม การเรียน หรือในชีวิตประจำวัน

13. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกถึงทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ในวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 101) ที่เป็นวิชาหนึ่งในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในหมวดวิชาบังคับพื้นฐาน ในงานวิจัยนี้หมายถึง คะแนนที่นิสิตชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับจากการสอบวิชาภาษาอังกฤษ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

14. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แบบการเรียนรู้ ทักษะต่อพฤติกรรม การสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ และตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายนอก ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้าน และ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในการวิจัยครั้งนี้ ใช้คะแนนที่ได้จากการใช้แบบทดสอบ วิชาภาษาอังกฤษ 1 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียน เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายในและตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายนอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเสนอเป็นลำดับดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบการเรียนกับการเรียนภาษาอังกฤษ ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นประเด็นหนึ่งที่วงการศึกษากำหนดให้ความสนใจอย่างมาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพและความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียน โดยมีองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

สำหรับการศึกษาปัจจัยในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนภาษาอังกฤษไว้หลายประเภท เช่น ปัจจัยด้านผู้เรียนและด้านสภาพแวดล้อมในสังคมที่มีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ ดังนี้

บลูม (Bloom, 1976 : 167-176) ได้ทำการวิจัยและเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยกล่าวถึงองค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 3 องค์ประกอบดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการรู้คิด (Cognitive entry behavior) หมายถึงความสามารถทั้งหมดของผู้เรียน ประกอบด้วยความถนัด และความรู้เดิมของผู้เรียน

2. คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective entry characteristics) หมายถึงสภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจและเจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชา โรงเรียน และระบบการเรียนการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง และลักษณะที่เป็นคุณลักษณะต่างๆ ด้านจิตพิสัย โดยบางอย่างอาจเปลี่ยนแปลงได้ และบางอย่างไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

3. คุณภาพของการสอน (Quality of instruction) ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากผู้สอน การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การส่งเสริมของครูผู้สอน การแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ว่าตนเองทำได้ถูกต้องหรือไม่

จากการศึกษาวิจัยของ ออกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1994) พบว่ามีองค์ประกอบหลายประการที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ

1. แรงจูงใจ (Motivation) ในการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจมากกว่ามีแนวโน้มที่จะใช้กลวิธีการเรียนรู้มากกว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจน้อย และมีเหตุผลบางประการที่ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษา

2. เพศ (Gender) ในการศึกษาวิจัยพบว่า เพศหญิงใช้กลวิธีการเรียนรู้ได้ครอบคลุมกว่าเพศชาย ถึงแม้ว่าบางครั้งเพศชายอาจจะใช้กลวิธีการเรียนรู้หนึ่งๆ ได้ชัดเจนกว่าเพศหญิง

3. ภูมิหลังด้านวัฒนธรรม (Cultural background) ในการศึกษาวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาต่างประเทศของกลุ่มผู้เรียนชาวเอเชียพบว่า กลุ่มผู้เรียนชาวเอเชียจะใช้วิธีการเรียนภาษาต่างประเทศโดยการท่องจำ และใช้วิธีการจดจำโดยใช้แบบการเรียนประเภทต่างๆ มากกว่าผู้เรียนกลุ่มอื่น

4. เจตคติและความเชื่อ (Attitudes and belief) เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีการเรียนภาษา ผู้เรียนที่มีเจตคติและความเชื่อในทางลบต่อภาษาเป้าหมาย จะทำให้เลือกใช้กลวิธีการเรียนที่ไม่ตรงกับลักษณะของตนเอง จึงมีผลต่อการเรียนภาษา ต่างประเทศ

5. ประเภทของงานที่ได้รับมอบหมาย (Type of task) ประเภทของงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

6. อายุและลำดับขั้นการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Age and L2 stage) ผู้เรียนที่มีอายุแตกต่างกันและมีขั้นตอนการเรียนรู้ภาษาที่สองแตกต่างกัน จะใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาแตกต่างกันด้วย โดยผู้เรียนที่มีอายุมากกว่า หรือมีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สูงกว่า มักจะใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่ตนเองชอบใช้อยู่เสมอ

7. ความอดทนต่อความไม่ชัดเจน (Tolerance of ambiguity) การฟังภาษาต่างประเทศมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษา โดยผู้เรียนที่มีความพยายามในการฟังมาก เพื่อจับใจความในภาษาต่างประเทศ จะใช้กลวิธีการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียนที่มีความพยายามน้อยกว่า

8. แบบการเรียน การเรียนรู้ภาษามักมีอิทธิพลให้ผู้เรียนกำหนดวิธีการเรียนรู้ของตนเองตามบุคลิกลักษณะของแต่ละคน เช่น ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนโดยชอบเปรียบเทียบมักจะ

เรียนรู้กฎเกณฑ์ การแบ่งแยกคำและวลี ในขณะที่ผู้เรียนทั่วไปใช้กลวิธีหาความหมายซึ่งเรียนรู้โดยใช้การเดาคำ การวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์

วอลควิ (Walqui. 2000) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียนเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวผู้เรียน และ ด้านสังคม โดยพิจารณาได้จากภาษาตัวผู้เรียน และกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง ประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะสัมพันธ์กับภาษา รวมถึงความแตกต่างของภาษา ความชำนาญในภาษาแรก ความรู้ในภาษาที่สอง ภาษาถิ่น สถานภาพของภาษาที่สอง และทัศนคติที่มีต่อภาษาที่สอง ทั้งนี้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมจะสัมพันธ์กับผู้เรียนในด้านความต้องการ กลุ่มเพื่อน การไม่มีบุคคลตัวอย่าง และระดับการสนับสนุนจากครอบครัว รวมไปถึงแรงจูงใจ และแบบการเรียนรู้ โดยวอลควิ แบ่งปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านภาษา (Language) ได้แก่ ปัจจัยต่างๆ ของภาษาที่สัมพันธ์กันระหว่างลักษณะของภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ และภาษาแรกของผู้เรียน ได้แก่ ความแตกต่างของภาษาแรกกับภาษาที่สอง ระดับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาแรกทั้งการพูด การอ่าน ความรู้เดิมในภาษาที่สอง ตลอดจนสถานภาพของภาษาที่สอง และทัศนคติด้านสังคมที่มีต่อภาษาแรก

2. ด้านผู้เรียน (Learner) ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากในด้านความต้องการและความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน ได้แก่ ความต้องการความหลากหลายในการเรียนภาษา เป้าหมายที่แตกต่างกันในการเรียนภาษา กลุ่มเพื่อน บุคคลตัวอย่าง และการสนับสนุนการเรียนของทางบ้าน

3. ด้านกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) ในการพัฒนาภาษาต่างประเทศจะต้องมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องรู้ถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนที่มีที่แบบการเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งปัจจัยที่สนับสนุนให้กระบวนการเรียนรู้ภาษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน ได้แก่ แบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แรงจูงใจ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างทำกิจกรรมในชั้นเรียน

ส่วน ลิตเติ้ลวูด (Littlewood. 1990 : 62-67) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศว่า นอกจากจะมีแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียน และการที่ผู้เรียนมีโอกาสนในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแล้ว ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ อีก ได้แก่ สติปัญญา (Intelligence) และความถนัดทางภาษา (Language aptitude) นอกจากนั้น ความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาที่สองยังขึ้นอยู่กับความสามารถ (Ability) ในการเรียนรู้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ดีกว่าผู้เรียนอื่น คือ

1. การรู้คิด (Cognitive factors) อันประกอบด้วยความสามารถในการจดจำระดับเสียง การจำคำศัพท์ การรู้จักหน้าที่ของคำในแต่ละประโยค และสามารถใช้หลักไวยากรณ์ได้ถูกต้อง

2. บุคลิกลักษณะ (Personality) เช่น ผู้ที่มีบุคลิกลักษณะแบบเปิดเผย มักจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือผู้ที่มีความมั่นใจในตัวเองสูง จะกล้าสนทนากับชาวต่างประเทศทำให้ได้เรียนรู้ภาษามากขึ้น หรือผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่อดทนสูงต่อความไม่ชัดเจนจะทำข้อสอบภาษาอังกฤษในลักษณะการฟัง (Listening comprehension) ได้คะแนนสูงตามไปด้วย

3. อายุ (Age) มีผลการวิจัยจำนวนมากที่สรุปว่า ผู้ที่เป็นเด็กจะเรียนรู้ภาษาที่สองได้ดีกว่าผู้ใหญ่

4. แบบการเรียนรู้หรือกลวิธีการเรียนรู้ภาษาแบบมีส่วนร่วม (Active learning strategies) เช่น ผู้เรียนจะใช้วิธีคิดทบทวนสำเนียงหรือคำศัพท์ที่ได้ยินจากครูหรือชาวต่างประเทศ หรือการทบทวนบทเรียนกับเพื่อนนอกชั้นเรียน หรือการหาโอกาสฟังวิทยุและอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ

นอกจากนั้น การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต (Gardner and Lambert. 1972 : 1-136; Gardner. 1985 : 1-176) ได้ศึกษาค้นคว้าและแบ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและภาษาที่สองไว้ดังนี้

1. เจตคติ (Attitude) เช่น เจตคติต่อครูผู้สอนหรือต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน ซึ่งเจตคติเหล่านี้ได้รับการพัฒนามาจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน (Home environment) อันได้แก่ การได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนภายในครอบครัว การได้เปรียบด้านฐานะทางเศรษฐกิจ (Economic advantage) การสนับสนุนทางด้านบรรยากาศภายในครอบครัว การส่งเสริมจากกลุ่มเพื่อน รวมทั้งผู้สอนและวิธีการสอนของผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญ (Important role) ขณะอยู่ในห้องเรียนที่จะก่อให้เกิดเจตคติต่างๆ ในตัวผู้เรียน หากผู้สอนมีทักษะการสอนภาษาที่เก่งและสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกอยากเรียน ตลอดจนมีวิธีการสอนที่ดึงดูดใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีในการเรียนได้ (Positive attitude) (Gardner. 1985 : 7-8)

2. แรงจูงใจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทแรก แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ (Instrumental motivation) เป็นแรงจูงใจที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง สะท้อนให้เห็นถึงความเต็มใจ ต้องการ หรือปรารถนาที่จะเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการหางานทำที่ได้รับค่าตอบแทนสูง หรือเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนให้จบหลักสูตร หรือเพื่ออ่านเอกสาร ตำรา วารสารในการศึกษาระดับที่สูงขึ้น ประเภทที่สอง แรงจูงใจเชิงบูรณาการ (Integrative motivation) เป็นแรงจูงใจที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองสะท้อนให้เห็นถึงความเต็มใจ ความต้องการ และปรารถนาที่จะติดต่อกับชุมชนเจ้าของภาษา มีความต้องการที่จะคุ้นเคยกับเจ้าของภาษา และต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ทั้งในอดีตและปัจจุบัน (Gardner and Lambert. 1972 : 114-115)

3. ความถนัดทางภาษา ความถนัดทางภาษาเป็นสิ่งที่มิมาแต่กำเนิด ดังนั้น การฝึกฝนทางภาษา (Language training) จึงไม่มีอิทธิพลต่อความถนัดทางภาษา และความถนัดทาง

ภาษาก็มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในสภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน (Formal language learning) (Gardner. 1985 : 24)

4. การได้รับการส่งเสริมจากบิดามารดา (Parental encouragement) แม้ว่าการส่งเสริมของบิดามารดาไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน แต่ก็ทำให้บุตรหลานเกิดความชื่นชอบด้านภาษา และทำให้บุตรหลานมีแรงจูงใจเชิงบูรณาการสูง และเกี่ยวข้องกับความซาบซึ้ง (Appreciate) ปรารถนาที่จะศึกษาด้านภาษาต่อไป ดังนั้น บิดามารดาจึงมีความสำคัญสูงในฐานะเป็นเครื่องมือทางสังคมด้านหนึ่งที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (Gardner. 1985 : 120-123)

5. ฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ที่มีข้อได้เปรียบด้านฐานะทางเศรษฐกิจ หรือผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (Gardner. 1985 : 52) เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ หรือเด็กที่ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากบิดามารดา มักเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ รวมทั้งมีผลการเรียนภาษาต่างประเทศต่ำด้วย (Gardner and Lambert. 1972 : 114)

6. ระดับสติปัญญา (Intellectual capacity) โดยทั่วไปแล้ว สติปัญญาจะมีผลเพียงเล็กน้อยหรือแทบไม่มีเลยในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่เน้นการฟังและการสื่อสาร (Gardner and Lambert. 1972 : 36-37)

7. นิสัยการเรียน การมีนิสัยการเรียนที่ดี (Good study habits) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำงานร่วมกับแรงจูงใจเชิงบูรณาการในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (Gardner and Lambert. 1972 : 126)

8. เพศ จากการศึกษาวิจัยกับนักเรียนในรัฐหลุยเซียนา (Louisiana) รัฐเมน (Main) และรัฐคอนเนตทิคัต (Connecticut) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สองพบว่า เด็กผู้หญิงมีความแตกต่างจากเด็กผู้ชายในเรื่องเจตคติและพัฒนาการของทักษะการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยเด็กผู้หญิงจะมีพัฒนาการในเรื่องดังกล่าวดีกว่าเด็กผู้ชาย และเด็กผู้หญิงยังมีเจตคติทางบวกต่อครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สองด้วย (Gardner and Lambert. 1972 : 43)

10. ความรู้เดิม เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปัจจุบัน เห็นได้จากการศึกษาวิจัยถึงผลของความรู้เดิมกับนักเรียนมัธยมปลายในเมืองมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งใช้ผลการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมาเป็นตัวแปรหนึ่ง เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ในการทำความสัมพันธ์แมทริกซ์ (Correlation matrix) โดยพบว่า ระดับผลการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา ได้เป็นปัจจัยตัวที่ 1 เช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปัจจุบัน (Gardner and Lambert. 1972 : 121-130)

11. ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน เวลาที่ใช้ในการเรียนในแต่ละหลักสูตรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หากผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนมาก จะทำให้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น (Gardner and Lambert. 1972 : 9) หากผู้เรียนมีความตั้งใจขณะเรียนในห้องเรียน และสนใจทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นเวลานาน จะช่วยให้ผู้เรียนได้ความรู้จากการเรียนมากยิ่งขึ้น

12. คุณภาพการสอน การสอนที่ดีจะก่อให้เกิดเจตคติที่ดี อีกทั้งยังสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับผู้เรียนด้วย (Gardner and Lambert. 1972 : 1)

13. โอกาสในการเรียนรู้ โอกาสในการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ได้แก่ การได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง เช่น การเดินทางไปยังประเทศที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การได้พูดคุยหรือสนทนากับชาวต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน เช่น การดูรายการโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ หรือได้เข้าร่วมกิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน เป็นต้น จะช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง ประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น (Gardner and Lambert. 1972 : 9)

จาโคโบวิทส์ (Jakobovits. 1971 : 103-115) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมี 3 องค์ประกอบคือ

1. องค์ประกอบด้านการสอน ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางภาษาและคุณภาพการสอนของครู โอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน และ เกณฑ์การประเมินผลที่ได้จากแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. องค์ประกอบด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ สติปัญญาและความสามารถทางภาษาที่จะเข้าใจในสิ่งที่สอน ความถนัดทางการเรียนภาษาร่วมกับองค์ประกอบอื่นที่เป็นลักษณะของผู้เรียน ความมานะบากบั่นที่เกิดจากแรงจูงใจและทัศนคติที่มีต่อภาษานั้น รวมทั้งกลวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้

3. องค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ความยึดมั่นในภาษาตนเอง องค์ประกอบด้านภาษาศาสตร์ในภาษาตนเอง และผลที่เกิดจากองค์ประกอบด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น ความสนใจและเจตคติในภาษาที่เรียน

จากการศึกษาของอนาสตาซี (Anastasi. 1961 : 141-142) ที่ได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมรายงานการวิจัยหลายฉบับ โดยสรุปว่า นอกจากสติปัญญา (Intelligence) จะเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาที่สองแล้ว ยังมีปัจจัย

อื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาที่สองด้วย ได้แก่ องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ สังคม และแรงจูงใจ

นอกจากนั้น สโปลสกี (Spolsky. 1990 : 100-152) ได้ศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง สรุปได้ว่ามีปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้

1. แรงจูงใจ จากสภาพแวดล้อมปัจจุบัน เป็นเหตุให้ผู้เรียนมีความพยายามและความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ ประกอบกับมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual difference) ความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง กล่าวได้ว่าเป็นลักษณะทางชีววิทยาหรือลักษณะที่แฝงอยู่ภายใน ซึ่งรวมถึงสติปัญญาและความถนัดทางภาษา

3. สติปัญญา หากผู้เรียนยังมีอายุน้อยและสามารถพัฒนาภาษาแรกของตนเองได้ ก็จะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ภาษาที่สองได้ ในสถานการณ์การเรียนรู้ตามธรรมชาติของสภาพแวดล้อมที่เป็นภาษาที่สองหรือในการเรียนที่มีสภาพแวดล้อมของภาษาที่สอง ระดับสติปัญญาที่แตกต่างกันจะมีผลกระทบต่อความสามารถในด้านทักษะทางภาษาด้วย การเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เน้นทักษะทางภาษา จะมีผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในด้านการรู้คิด (Cognitive) มากยิ่งขึ้น

4. ความถนัดทางภาษา สติปัญญาเป็นตัวแปรหนึ่งที่บ่งบอกถึงความถนัดทางภาษา ซึ่งเป็นความถนัดทางภาษาในทุกทักษะ ทั้งในด้านการฟัง ความรู้ด้านไวยากรณ์ที่มีส่วนช่วยในการแปลข้อมูล ตลอดจนถึงความจำและการเรียกใช้คำในภาษา และความถนัดทางภาษา โดยเฉพาะทักษะด้านสังคม ได้แก่ ความสามารถในการโน้มน้าวใจและทำให้มีความสนใจในภาษาที่สอง

5. กลวิธีหรือแบบการเรียนรู้ (Learning strategies / learning styles) ในการเรียนรู้ภาษา ผู้เรียนแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน คือ บางคนใช้หลักไวยากรณ์ด้วยความรู้สึนึกคิด แต่หลายคนใช้วิธีการจำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความแตกต่างของแต่ละบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับการสอน วิธีการเหล่านี้เรียกว่ากลวิธีหรือแบบการเรียนรู้

6. บุคลิกลักษณะ กลวิธีหรือแบบการเรียนรู้เป็นการใช้ความถนัดทางภาษาที่ทำให้เกิดเจตคติต่อการเรียนรู้ภาษา การใช้สติปัญญาก็เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นตัวกลางให้ผู้เรียนใช้ความสามารถ ทำให้เกิดเป็นบุคลิกลักษณะ สวนเจตคติและแรงจูงใจจะเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางสังคม (Spolsky. 1990 : 110) ผู้เรียนจะนำสถานการณ์ที่มีอยู่ในสังคมมาสร้างความรู้ในการะงานที่ตนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะสัมพันธ์กับปัจจัยด้านบุคลิกลักษณะและสถานการณ์ที่เรียนรู้อย่างแท้จริง เพื่อที่จะกำหนดกลวิธีที่ผู้เรียนจะนำมาใช้

7. สภาพแวดล้อมทางสังคม (Social context) สภาพแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาใน 2 ประการคือ ประการแรก ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่สังเกตเห็นได้ซึ่งพัฒนามาเป็นแรงจูงใจของผู้เรียน และประการที่สอง สภาพแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในด้านการมีโอกาสเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นโอกาสการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การเรียนรู้ภาษาที่สองในสภาพแวดล้อมทั้งในครอบครัวหรือที่บ้าน ชุมชนเมือง จะมีความสัมพันธ์กัน

สเตรฟเวนส์ (Stevens. 1978 : 196-199) กล่าวว่า ผู้เรียนภาษาต่างประเทศแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในด้านองค์ประกอบของผู้เรียน โดยแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง เป็นความแตกต่างกันในด้านความพร้อมของทักษะทางร่างกาย ความสามารถในการเรียนภาษา ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมในภาษานั้น รวมทั้งการได้รับประสบการณ์ด้านภาษาจากการศึกษาโดยทั่วไป

กลุ่มที่สอง เป็นความแตกต่างในด้านบุคลิกลักษณะของผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนแตกต่างกัน ความต้องการความสำเร็จ อัตมโนทัศน์ในฐานะผู้เรียนภาษา และความสัมพันธ์ที่มีต่ออาจารย์หรือผู้สอน

ส่วน เอลลิส (Ellis. 1998 : 5-6) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ประเภท ดังนี้

1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจ และ ความถนัดทางภาษา อันประกอบไปด้วยสติปัญญา บุคลิกลักษณะ ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่แสดงออกมาด้านหนึ่ง คือ การใช้แบบการเรียนรู้ และ เอลลิส (Ellis. 1998 : 75) ยังเห็นว่า แรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นเหตุผลให้ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ภาษาที่สอง เช่น เพื่อให้ผ่านการทดสอบ เพื่อให้ได้งานที่ดี หรือ เพื่อให้ได้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาที่ตนต้องการ

2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมหรือบริบททางสังคม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลหรือประสบการณ์ รวมทั้งบรรยากาศของสังคมที่ทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลจากสังคม ทั้งทางบ้าน โรงเรียน และชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดหรือฟังภาษานั้น อันเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อีกทั้งยังจะได้รับข้อมูลจากคนในสังคมมาเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาของตน

จากแนวคิดดังกล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่าปัจจัยภายในที่สำคัญอันมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ แรงจูงใจ และแบบการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะภายในที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลซึ่งแสดงออกมาทางการเรียนรู้ ทั้งนี้ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การสนับสนุนของครอบครัว และโอกาสในการเรียนรู้ เป็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

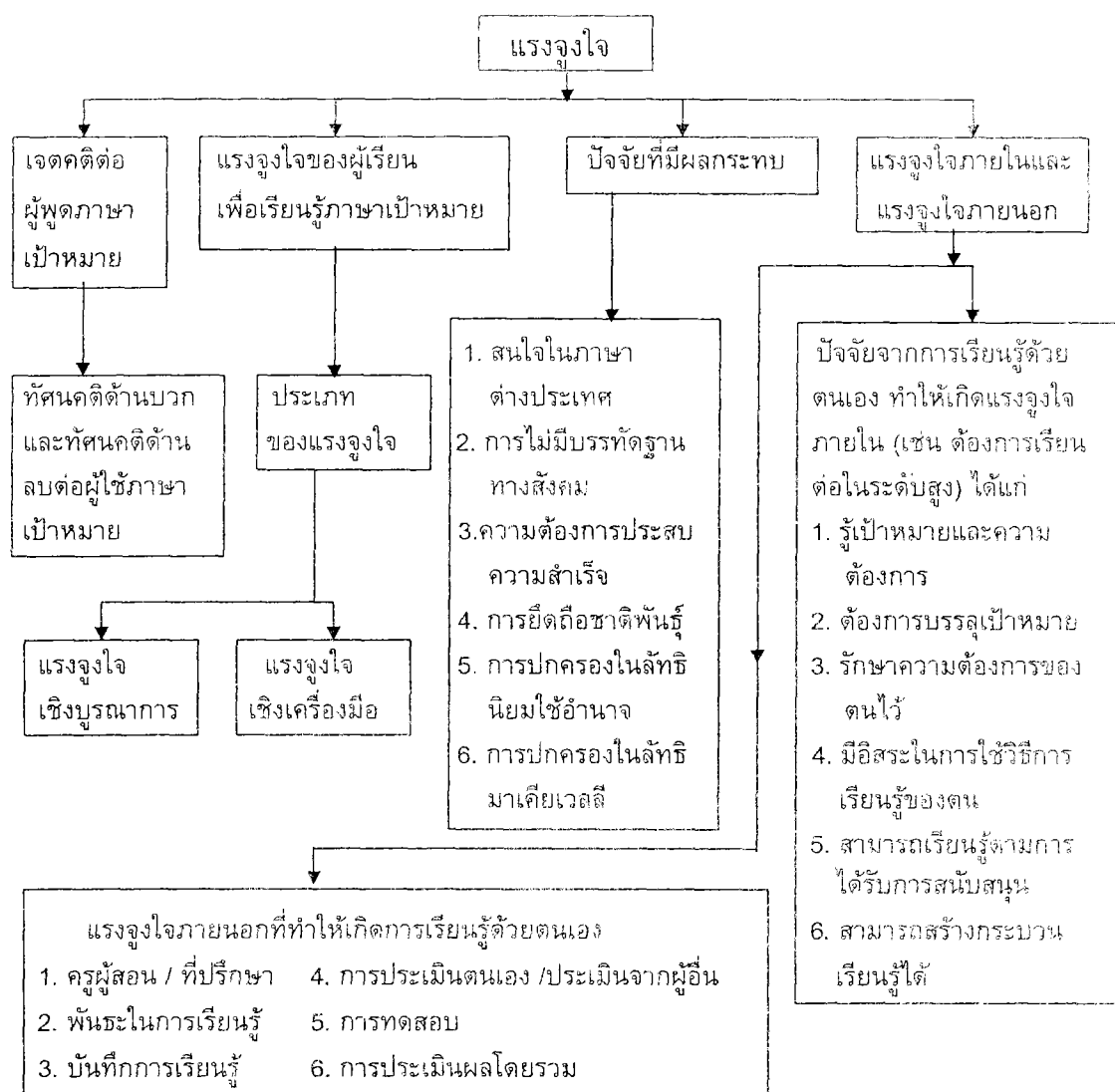
แรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

มีผู้ให้คำนิยามของแรงจูงใจไปสั้มฤทธิ์ไว้หลายคน เช่น เมอเรีย (Murrey, 1982 : 284) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบภายในที่กระตุ้นหรือนำทาง และเป็นตัวรวมพฤติกรรมต่างๆ ให้ไปสู่จุดหมายที่วางไว้ ส่วนบราวน์ (Brown, 1981 : 121-122) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึง แรงขับ หรือแรงกระตุ้นสภาวะอารมณ์ หรือความปรารถนาภายในที่ผลักดันให้บุคคลได้แสดงออกถึงความต้องการหรือแรงขับภายในของแต่ละบุคคล (Individual) ซึ่งจะมีมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางสภาพแวดล้อม

มาสโลว์ (Maslow, 1970) ได้จัดอันดับความต้องการของมนุษย์ ที่เริ่มจากความ ต้องการด้านร่างกายขั้นพื้นฐานตั้งแต่เกิด (เช่น ความต้องการด้านอาหาร ความอบอุ่น ฯลฯ) ไปจนถึงความต้องการในขั้นสูง ได้แก่ ความปลอดภัย ภาพลักษณ์ของตน ความเคารพนับถือตน ความรู้ ความสำเร็จ และการบรรลุถึงเป้าหมายอันเป็นการพัฒนาตนเองในขั้นสูงสุด โดยแรงจูงใจ ที่มีพื้นฐานมาจากความต้องการด้านร่างกายเรียกว่า แรงจูงใจทางชีววิทยา ส่วนแรงจูงใจที่มี พื้นฐานมาจากความต้องการในขั้นสูงขึ้นไปเรียกว่า แรงจูงใจทางจิตวิทยา ซึ่งมีอิทธิพลต่อ องค์ประกอบการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Brown, 1987 : 114-117)

ดังจะเห็นได้ว่า แรงจูงใจที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของมนุษย์ในฐานะที่สามารถกระตุ้น เร่งเร้า กำหนดพฤติกรรมให้มุ่งไปในทิศทางที่ต้องการ และควบคุมความเข้มข้นมากน้อยของ พฤติกรรม ตลอดจนเสริมแรงพฤติกรรมที่เรียนรู้มาแล้ว ฉะนั้น แรงจูงใจจึงมีองค์ประกอบอย่างน้อย สองประการ คือ ลักษณะความเข้มข้นมากน้อยของพฤติกรรม หรือ ความพยายามและพฤติกรรมที่ มีทิศทาง มีเป้าหมาย ซึ่งองค์ประกอบสำคัญสองประการนี้เป็นแนวคิดพื้นฐานของแรงจูงใจ

นอกเหนือจากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีผู้สนใจศึกษาแรงจูงใจที่เกี่ยวข้อง กับการเรียนรู้ภาษาที่สอง เช่น คูก (Cook, 1991 : 72) กล่าวว่า ผู้เรียนบางคนสามารถ เรียนภาษาได้ดีเพราะมีแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าคนอื่น ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ ด้วยตนเองและแรงจูงใจเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน อันเนื่องมาจากแรงจูงใจของตนเอง จาก ผลการศึกษาวิจัยของการ์ตเนอร์และสมิธ (Gardner and Smythe, 1975 : 222) ร่วมกับสเตอร์น พบว่ามีองค์ประกอบหลายประการที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ เจตคติ และคาดว่าจะสัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของผู้เรียน รวมทั้งมีปัจจัยอื่นสนับสนุนให้เกิด แรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยสเตอร์น (Dickinson, 1994 : 29-31; citing Stern, 1983) ได้แสดง ความคิดเห็นต่อรูปแบบแรงจูงใจที่การ์ตเนอร์เสนอไว้ว่ามีองค์ประกอบหลายประการที่ทำให้ เกิดแรงจูงใจ ดังภาพประกอบที่ 1 ซึ่ง สเตอร์น (Stern, 1983 : 384) อธิบายว่าเจตคติต่อกลุ่ม ผู้พูดภาษาเป้าหมาย (Target language) ไม่มีผลกระทบโดยตรงจากการเรียนรู้ แต่การที่ผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อผู้พูดภาษานั้น จะสร้างความมั่นใจในการเรียนรู้ภาษามากขึ้น รวมทั้งความ รับผิดชอบของผู้สอนและสื่อการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาเป้าหมายเช่นกัน

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของแรงจูงใจ

ที่มา : Dickinson, Leslie. (1994). *Self-Instruction in Language Learning*. p. 30.

Cambridge : Press Syndicate of the University of Cambridge.

สำหรับแรงจูงใจของผู้เรียนเพื่อเรียนรู้ภาษาเป้าหมาย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ โดยแรงจูงใจเชิงบูรณาการเกิดจากความต้องการของผู้เรียนที่ต้องการได้รับการยอมรับจากสังคมหรือชุมชนนั้น ผู้เรียนจะกำหนดให้เหมือนเจ้าของภาษา ส่วนแรงจูงใจเชิงเครื่องมือเกิดจากผู้เรียนต้องการเรียนรู้ภาษา เพื่อใช้ในการศึกษาหรือเพื่อให้ได้งานทำ ทั้งนี้ ประสิทธิภาพของผู้เรียนมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจมากหรือน้อยต่างกันไป การอยู่ในสังคมที่สื่อสารด้วยภาษาเป้าหมายจะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจเชิงบูรณาการมากกว่า (Gardner and Smythe. 1975 : 228) ในด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษา คือ ความสนใจในภาษาต่างประเทศที่เกิดร่วมกับความต้องการ

ประสบความสำเร็จของผู้เรียนในด้านภาษา ซึ่งผู้เรียนอยู่ร่วมในสังคมที่ไม่มีบรรทัดฐานหรือการที่ตนเองไม่มีสิทธิทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่พอใจกับบทบาทของตนในสังคมนั้น และต้องการประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาที่สอง

ในการเรียนการสอนภาษานั้น สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน (Extrinsic and intrinsic motivation) การเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการเรียนที่ตนเองชอบและสนใจจะเกิดจากอิทธิพลของแรงจูงใจเข้าร่วมด้วย การเรียนรู้ด้วยตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาแรงจูงใจภายในของตน การเรียนรู้ด้วยตนเองจะเกิดจากการที่ผู้เรียนรู้ถึงระดับความต้องการและจุดมุ่งหมายของตน ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตนได้ (Dickinson. 1994 : 31-32)

มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยส่วนใหญ่พบว่า ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจและมีเจตคติที่ดีจะมีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาที่สอง แต่แรงจูงใจมีผลให้เกิดความสำเร็จในการเรียนรู้หรือไม่ หรือการไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้มีผลต่อการเกิดแรงจูงใจมากขึ้นหรือไม่ ในงานวิจัยไม่ได้ระบุเอาไว้ (Lightbown and Spada. 1993 : 39-40; citing Gardner. 1985; Skehan. 1989) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าแรงจูงใจเป็นปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน และสิ่งที่กำหนดให้เกิดแรงจูงใจมีอยู่ 2 ประการ คือ ความต้องการในการติดต่อสื่อสารของผู้เรียน และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อชุมชนที่สื่อสารด้วยภาษานั้นๆ หากผู้เรียนต้องการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อติดต่อสื่อสารในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจะมองเห็นคุณค่าของการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ และก่อให้เกิดแรงจูงใจที่ต้องการมีความชำนาญในภาษานั้น (Lightbown and Spada. 1993 : 39-40) ซึ่งสอดคล้องกับ ลิตเติ้ลวูด (Littlewood. 1990 : 55-57) ที่มองว่าแรงจูงใจเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ให้สามารถกระทำทุกสิ่งที่ต้องการ เพราะแรงจูงใจเป็นปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่น แรงขับภายในของแต่ละบุคคล ความต้องการประสบความสำเร็จ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการการตอบสนองต่อประสบการณ์ใหม่ๆ ฯลฯ โดย ลิตเติ้ลวูดกล่าวว่า แรงจูงใจมีอยู่ 2 ประเภท คือ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ และแรงจูงใจเชิงบูรณาการ อันสอดคล้องกับแนวคิดของ การ์ตเนอร์ และแลมเบิร์ต (Gardner and Lambert. 1972 : 114-115) ที่แบ่งแรงจูงใจ โดยทั่วไปเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจเชิงบูรณาการ เป็นแรงจูงใจที่ผู้เรียนสนใจในชุมชนที่พูดด้วยภาษาที่สอง และต้องการเรียนรู้ภาษาในชุมชนเพื่อติดต่อสื่อสารด้วยความพึงพอใจ และปรารถนาที่จะทำตนให้เหมือนกับคนในชุมชนนั้น

2. แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ เป็นแรงจูงใจที่ได้รับความสนใจมาก โดยการนำภาษาต่างประเทศนั้นไปใช้ประโยชน์เพื่อเป้าหมายอื่นๆ

นอกจากนั้น ไบเลย์ (Bailey. 1986) ได้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างแรงจูงใจเชิงบูรณาการ และแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ โดยพิจารณาถึงความแตกต่างของแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก (Brown. 1987 : 117) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ความแตกต่างระหว่างแรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ

	แรงจูงใจภายใน	แรงจูงใจภายนอก
แรงจูงใจ เชิง บูรณาการ	ผู้เรียนภาษาที่สองปรารถนาจะเป็น อันหนึ่งอันเดียวกันกับวัฒนธรรม ของภาษาที่สอง เช่น การอพยพ หรือแต่งงาน	ผู้อื่นต้องการให้ผู้เรียนภาษาที่สอง รู้จักภาษาที่สองโดยมีเหตุผลเชิง บูรณาการ เช่น ผู้ปกครองชาวญี่ปุ่น ที่ใช้ชีวิตในต่างประเทศส่งลูกเข้า โรงเรียนญี่ปุ่นในประเทศนั้น
แรงจูงใจ เชิง เครื่องมือ	ผู้เรียนภาษาที่สองปรารถนาจะ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ภาษาที่สอง เช่น ในงานอาชีพ	อำนาจภายนอกต้องการให้ผู้เรียน ภาษาที่สองได้เรียนรู้ภาษาที่สอง เช่น บริษัทส่งนักธุรกิจชาวญี่ปุ่นไป ประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อฝึกฝนภาษา

ที่มา: Brown, H. Douglas. (1987). *Principles of Language Learning and Teaching*. p. 117, Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice Hall. Inc.

ส่วน เอลลิส (Ellis. 1998 : 75-76) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาที่สองว่า ขณะที่ความถนัดทางภาษาจะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการรู้คิด แต่แรงจูงใจจะเกี่ยวข้องกับเจตคติซึ่งมีผลกระทบต่ระดับความพยายามในการเรียนภาษาที่สอง และแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผลลัพธ์ และแรงจูงใจภายใน โดยอธิบายได้ดังนี้

1. แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนภาษาที่สองเพื่อวัตถุประสงค์บางประการ เช่น เพื่อให้สอบผ่านการทดสอบ เพื่อได้ทำงานที่

ต้องการ หรือเพื่อใช้ศึกษาต่อในสถาบันที่ต้องการ โดยแรงจูงใจเชิงเครื่องมือจะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้ประสบความสำเร็จ

2. แรงจูงใจเชิงบูรณาการ เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการและปรารถนาที่จะทำตนให้เหมือนเจ้าของภาษาเป้าหมายทั้งด้านการใช้ภาษาและวัฒนธรรม เช่น จากการศึกษาวิจัยชาวแคนาดาที่เรียนภาษาฝรั่งเศส พบว่า ผู้เรียนบางคนอาจมีแรงจูงใจเชิงได้รับประโยชน์ หมายถึง เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากผู้เรียนปรารถนาจะติดต่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาในสังคมนั้น

3. แรงจูงใจเชิงผลลัพธ์ (Resultative motivation) เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาที่สอง กล่าวได้ว่า แรงจูงใจเป็นผลของการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยใช้ประสบการณ์ อาจมีแรงจูงใจที่จะเรียนมากกว่าหรือมีน้อยกว่าเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมอีกแห่งหนึ่ง

4. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตนของผู้เรียนเป็นความปรารถนาของผู้เรียนที่มีความสนใจต่อสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งแรงจูงใจภายในตนเองอาจจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามที่ตนสนใจในกิจกรรมและสถานการณ์นั้นๆ ได้

ดิกคินสัน (Dickinson, 1994 : 31-32) ได้เน้นว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเข้ามาจัดการเรียนรู้ของตนในสถานการณ์เรียนรู้ต่างๆ นอกจากครูผู้สอนจะจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียนแล้ว องค์กรประกอบอื่นๆ ก็มีส่วนสนับสนุนในการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนต้องทราบถึงแรงจูงใจของผู้เรียน เพื่อที่จะจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ดังมีงานวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวอังกฤษ (Cook, 1991 : 74) ที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือและเชิงบูรณาการเป็นสาเหตุในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ คือ แนะนำแหล่งบันเทิง แนะนำแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งขายของที่ระลึกให้กับชาวต่างชาติ เป็นผู้สื่อข่าว หรือเป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ทำให้เห็นว่าผู้เรียนชาวอังกฤษมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือในการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่าแรงจูงใจเชิงบูรณาการ

จะเห็นได้ว่า องค์กรประกอบแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาที่สองจะสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของแรงจูงใจที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ฉะนั้น แรงจูงใจจะประกอบไปด้วยปริมาณแรงจูงใจ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ และแรงจูงใจเชิงบูรณาการ

แบบการเรียนกับการเรียนภาษาอังกฤษ

แบบการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เนื่องจากแบบการเรียนของผู้เรียนเป็นลักษณะที่แฝงอยู่ภายใน ซึ่งเป็นประเด็นที่นักวิจัยจำนวนมากให้ความสนใจ โดย เรด (Reid, 1999 : 300) กล่าวว่า จากการวิจัยแบบการเรียนทำให้ผู้สอนเริ่ม

ตระหนักถึงความแตกต่างในการเรียนภาษาที่สองในชั้นเรียน และพบว่าการศึกษาถึงจุดแข็งในการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน รู้ถึงความสนใจและระดับของแรงจูงใจในการกระวนกระวายการเรียนรู้ของผู้เรียน จะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มาก สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนรับผิดชอบในการเรียนของตนเองมากยิ่งขึ้น และตั้งสมมติฐานได้ว่าแบบการเรียนรู้สามารถเป็นลักษณะเครื่องมือที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาในชั้นเรียน และ เอลลิส (Ellis. 1994) ซึ่งให้เห็นถึงอิทธิพลของความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้เข้าใจว่าความแตกต่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน โดยแบบการเรียนรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่แสดงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน

ในความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ภาษา หรือแบบการเรียนรู้นั้น ลีลาการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสังเกตตนเองได้ว่าวิธีใดเอื้อต่อการเรียนรู้ของตนได้ดี บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการพูด (Talking) และบางคนเรียนรู้ได้ดีโดยการใช้มือหรือการสัมผัส (Touching) นอกจากนั้น ผู้เรียนบางคนเรียนรู้ได้ดีถ้ามีการกำหนดเวลาแน่นอน (Timepressure) หรือจะต้องทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งส่งผลให้มีความวิตกกังวลสูง ทำอะไรไม่ได้ บางคนต้องการให้มีคนคอยดูหรือจ้ำจี้จ้ำไช บางคนที่ชอบเป็นอิสระจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อการเรียนนั้นมีบรรยากาศที่เป็นอิสระและผ่อนคลาย บางคนจะเรียนได้ดีหากทำงานเป็นกลุ่ม หรือบางคนชอบทำงานตามลำพัง (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2541 : 148) จากงานวิจัยของไลท์บาวน์ และ สปาตา (Lightbown and Spada. 1993 : 40-41) ซึ่งให้เห็นถึงผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันจะมีทักษะและใช้วิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน บางคนจะเรียนรู้ได้ดีถ้าได้มองเห็น ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มผู้เรียนที่ชอบใช้สายตา ส่วนบางคนเรียนรู้ได้ดีและสามารถเข้าใจหากได้ยินเพียงครั้งหรือสองครั้ง ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มผู้เรียนที่ชอบใช้การฟัง บางคนจะเรียนรู้ได้ดีถ้าได้เรียนเป็นกลุ่ม หรือถ้าได้ลงมือปฏิบัติและกระทำด้วยตนเอง บางคนเรียนได้ดีด้วยการใช้สัมผัสสิ่งต่างๆ หากผู้เรียนเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้ในแบบที่ตนเองชอบและสนใจ จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้นั้นมากกว่าผู้เรียนที่ถูกบังคับให้เรียนในแบบการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง

ทั้งนี้ มีผลงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนมีผลต่ออัตราความก้าวหน้า (Rate of progress) และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ และแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนนับเป็นความแตกต่างประการหนึ่งของผู้เรียน มีนักวิชาการและนักวิจัยจำนวนมากสนใจในเรื่องแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ (ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์. 2542-2543 : 102-103) โดยนักวิชาการเหล่านั้นได้ให้ความหมายของคำว่า “แบบการเรียนรู้” ไว้ต่างๆ กันดังนี้

แบบ (Style) หมายถึง ลักษณะทางชีววิทยาของผู้เรียนที่แสดงออกร่วมกัน และเป็นลักษณะที่เกิดจากการได้รับประสบการณ์ อันเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี โดยผู้เรียนแต่ละคนจะมีวิธีการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน หรืออาจใช้หลายวิธีร่วมกันก็ได้ (Dunn, Dunn & Perrin. 1994 : 2)

แบบ หมายถึง องค์ประกอบหรือความสนใจ หรือความชอบที่แต่ละคนมีอยู่ภายในตนเอง โดยทั่วไป แบบการเรียนรู้จะมีลักษณะของการใช้สติปัญญา รวมทั้งบุคลิกลักษณะต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนมีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนคนหนึ่งอาจชอบใช้สายตามองดูมากกว่าชอบฟัง หรือมากกว่าที่จะชอบใช้การเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเป็นแบบของบุคลิกลักษณะด้านความคิดและความรู้สึกของผู้เรียน (Brown. 1994 : 103)

แบบการเรียนรู้ หมายถึง การใช้กลวิธีการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ หรือเป็นพฤติกรรม การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล (Fischer & Fischer. 1979 : 245)

แบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการใดวิธีการหนึ่ง que ผู้เรียนสนใจ หรือชอบใช้ หรือเป็นกระบวนการในการรับรู้ข้อมูลใหม่ๆ โดยแต่ละคนจะมีวิธีการรับรู้ข้อมูลแตกต่างกันไป (Dunn, Dunn & Perrin. 1994 : 2)

แบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการตามธรรมชาติที่เป็นอุปนิสัย หรือความชอบของผู้เรียนแต่ละคนในการรับ เก็บรักษาข้อมูล และมีทักษะใหม่ๆ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการสอนหรือเนื้อหาวิชาที่สอน (Kinsella. 1995 : 171)

สรุปได้ว่า แบบการเรียนรู้เป็นกลวิธีการเรียนรู้ที่เป็นอุปนิสัย ความสนใจ หรือความชอบของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีลักษณะของการใช้สติปัญญาร่วมกับบุคลิกลักษณะภายในตนที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อรับรู้ข้อมูลหรือมีการตอบสนองต่อการใช้ข้อมูลที่รับรู้และจัดการหรือกระทำข้อมูลตามความถนัดหรือความชอบของตนเอง

ตามทฤษฎีแบบการเรียนรู้จะใช้บุคลิกลักษณะของผู้เรียนมาเป็นจุดเน้นของแต่ละแบบการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะภายในของผู้เรียน แต่จะให้ความสำคัญที่กระบวนการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ แบบการเรียนรู้จะกล่าวถึงการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะตน ความชอบในวิธีการเรียนรู้ และกระบวนการคิดที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ ถึงกระนั้นแบบการเรียนรู้ของใครๆ ก็ไม่มีแบบตายตัวคงที่ไปตลอดชีวิต แต่จะพัฒนาตามการเรียนรู้และการเจริญเติบโต โดยมีลักษณะสำคัญของผู้เรียนแต่ละแบบที่เป็นลักษณะภายในมากมายต่างกันไป ซึ่งนักทฤษฎีส่วนใหญ่ยึดถือแบบการเรียนรู้ตามลักษณะพื้นฐานของบุคคล 4 แบบ คือ (Silver, Strong & Perini. 1997 : 22-23; 2000 : 21-27)

1. แบบมุ่งความชำนาญ หรือผู้เรียนประเภทผัสสะ – คิด (Sensing - thinking learners or the mastery style) ผู้เรียนประเภทนี้จะเป็นนักปฏิบัติ เห็นโลกตามความเป็นจริง เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ชอบทำมากกว่าพูด มีพลังในการทำงาน มีเหตุผล โดยจะทำงานอย่างมีระบบและตั้งใจทำงานให้เสร็จและรู้ผลทันที ชอบการกระทำที่มีการเคลื่อนไหวมากกว่าการนั่งฟังผู้อื่นหรือทำงานนั่งโต๊ะ

2. แบบมุ่งความเข้าใจ หรือผู้เรียนประเภทญาณหยั่งรู้ – คิด (Intuitive - thinking learners or the understanding style) เป็นผู้เรียนที่เป็นนักคิดสร้างทฤษฎี เน้นความรู้และ

วิชาการ สนใจแนวคิดต่างๆ ชอบปัญหาที่ยากและท้าทาย มีความอดทนในการรอผลได้นาน จะเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีเหตุผล ชอบจัดระบบ เป็นนักวางแผนที่ใช้เวลาเพื่อเตรียมงาน ผู้เรียนประเภทนี้จะทำงานได้ดีเมื่อทำตามลำพัง หรือทำงานกับผู้มีลักษณะเช่นเดียวกัน และจะมีความอดทนมุ่งมั่นในการทำงานที่สนใจและไม่คำนึงถึงเวลา วิธีการแก้ปัญหาจะใช้วิธีแยกปัญหาออกเป็นส่วนๆ และวิเคราะห์สาเหตุและผลลัพธ์ จะมีความสามารถในการใช้ภาษา อธิบายแสดงความคิด ชอบอภิปรายหาเหตุผลและข้อมูลมาโต้แย้ง

3. แบบมุ่งการแสดงออก หรือผู้เรียนประเภท ญาณหยั่งรู้ - รู้สึก (Intuitive - feeling learners or the self-expressive style) ผู้เรียนประเภทนี้มีความใฝ่รู้ มีจินตนาการ และมีความเข้าใจลึกซึ้ง มีความคิดฝันและยึดมั่นในค่านิยมคุณค่า เปิดกว้างต่อทางเลือกใหม่ๆ มีแรงจูงใจในการเรียนจากความสนใจของตนเอง ไม่ชอบทำงานภายใต้กฎเกณฑ์หรือตารางเวลาที่เข้มงวด ชอบเป็นเอกเทศและไม่ชอบอยู่ใต้ระเบียบกฎเกณฑ์ ไม่ล้อมกรอบตนเองด้วยประเพณี มีความรู้สึกไวต่อความงาม และสนใจด้านสุนทรียภาพ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ ชอบสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้เรียนประเภทนี้จะพยายามหาวิธีเสนอผลงานที่มีลักษณะพิเศษ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

4. แบบมุ่งมนุษยสัมพันธ์ หรือ ผู้เรียนประเภท ผัสสะ - รู้สึก (Sensing - feeling learners or the interpersonal style) เป็นผู้เรียนที่ชอบสังคม ความเป็นมิตร ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่นและตนเอง สนใจเรียนเรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์มากกว่าเรื่องที่เป็นทฤษฎีวิชาการ ผู้เรียนประเภทนี้ชอบพูดคุย ชอบคิดดังๆ จะเรียนได้ดีถ้าไม่มีความเครียด จะชอบการร่วมมือกันทำงาน และไม่ชอบการแข่งขัน ต้องการคำยกย่องชมเชยในการกระทำของตน จะทำงานให้เสร็จเพื่อเอาใจผู้อื่นมากกว่าทำด้วยความสนใจของตนเอง

ในบรรดาผู้เรียนทั้ง 4 ประเภท ผู้เรียนประเภทที่มีแบบมุ่งความชำนาญ มีร้อยละ 35 และผู้เรียนที่มีแบบมุ่งความเข้าใจ มีร้อยละ 18 ผู้เรียนที่มีแบบมุ่งการแสดงออก มีร้อยละ 12 ส่วนผู้เรียนที่มีแบบมุ่งมนุษยสัมพันธ์ มีร้อยละ 35 (Silver, Strong & Perini. 1997 : 22-23) นอกจากนั้น แบบการเรียนโดยส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า บุคลิกลักษณะทั้งหมดของผู้เรียนสามารถพัฒนาได้และฝึกฝนได้รวมกับการใช้แบบการเรียนต่างๆ ตลอดชีวิตการเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะปรับเปลี่ยนแบบการเรียนไปตามสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย และพยายามใช้แบบการเรียนที่เห็นว่าเหมาะสมกับตน ดังนั้น นักการศึกษาควรช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบลักษณะเด่นในแบบการเรียนของตนเอง (Silver, Strong & Perini. 1997 : 2) ดังที่ แพร์รี (Parry) และ ชิพแมนและชิพแมน (Shipman & Shipman) กล่าวว่าแบบการเรียนเป็นลักษณะที่อยู่ภายในของบุคคลซึ่งเป็นลักษณะที่ติดตัวอยู่ภายในที่มีการรู้คิด แรงจูงใจ และพฤติกรรมต่างๆ เป็นองค์ประกอบ และสามารถจำแนกแบบการเรียนที่เป็นคู่ตรงข้ามกัน เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ (Oxford. 1989; citing Parry. 1984; Shipman & Shipman. 1985)

1. แบบอิสระและแบบพึ่งพาสภาพแวดล้อม (Field independence vs. dependence) เป็นแบบการเรียนรู้ที่มีการวิจัยกันมากที่สุดประเภทหนึ่ง โดยผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระจะเป็นผู้เรียนที่สามารถแยกแยะเนื้อหาที่เรียนได้เป็นประเด็นๆ ได้ ในขณะที่ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาจะมีปัญหาในเรื่องการแยกแยะเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญ ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้แบบอิสระจะทำงานโดยใช้การวิเคราะห์ได้ดีกว่าผู้เรียนแบบพึ่งพาสภาพแวดล้อม

2. แบบที่มีกระบวนการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์และเชิงท่องจำ (Analytic vs. global processing) แบบการเรียนรู้ประเภทนี้จะคล้ายกับแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาและแบบอิสระ เป็นแบบการเรียนรู้ที่ต้องอธิบายลักษณะค่อนข้างมาก เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสมองซีกซ้ายและซีกขวา อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีงานวิจัยอยู่บ้างที่ศึกษาแบบการเรียนรู้ประเภทนี้ ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของสมองซีกซ้ายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ในขณะที่สมองซีกขวาจจะจดจำข้อมูลทางภาษาได้ดีในรูปแบบของการมองหรือการฟัง (Willing, 1988) โดยลีเวอร์ (Leaver, 1986) ได้ศึกษาพบว่า สมองซีกขวาคจะทำหน้าที่ในการเรียนรู้ด้านสำเนียงและจังหวะของภาษา ในขณะที่สมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ไวยากรณ์ของภาษา เป้าหมายได้ดีกว่า

3. แบบร่วมมือและแบบแข่งขัน (Cooperation vs. competition) ในการศึกษาและวิจัยการเรียนการสอนภาษา จากรายงานในการศึกษาพบว่าผู้เรียนไม่ค่อยมีพฤติกรรมในแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย เรด (Reid, 1987) พบว่าในชั่วโมงการเรียนภาษา ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีการแสดงออกในการเรียนแบบร่วมมือกัน ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการสอนที่มักทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสเรียนรู้แบบร่วมมือกัน แต่วิธีการสอนกลับสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนแบบแข่งขันกันมากกว่า กระนั้น ก็ยังมีงานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบให้เรียนแบบร่วมมือกัน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะทางภาษา และรู้จักตนเองดียิ่งขึ้น มีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น รู้จักช่วยเหลือคนอื่น และมีทัศนคติที่ดีต่อคนรอบข้าง (Oxford, 1989; citing Gunderson & Johnson, 1980; Sharan et al. 1985; Jacob & Mattson, 1987.)

4. แบบมีความอดทนต่อความหมายที่ไม่ชัดเจน (Tolerance for ambiguity) เป็นอีกแบบหนึ่งของการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งทำได้ค่อนข้างยาก และต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ โดยต้องมีความอดทนที่จะหาความหมายของภาษาที่ได้รับมา และผู้เรียนที่มีความอดทนต่อความหมายที่ไม่ชัดเจนมากเท่าใด จะเป็นสิ่งที่แสดงถึงการเรียนรู้ภาษาที่ดีที่สุด (Oxford, 1989 ; citing Chapelle & Roberts, 1986 ; Naiman, Frohlich & Todesco, 1975)

จากการศึกษาวิจัยแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาไทย พบว่านิสิตนักศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและแตกต่างกัน (พรชูลี อาชาวอรุณ, 2537 : 7) ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยให้รู้ถึงความแตกต่างที่มากน้อยต่างกันของผู้เรียน ทำให้เป็นข้อมูล

สำหรับผู้สอนเพื่อปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถเชื่อมโยงวิธีการสอนให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนให้การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษามีประสิทธิภาพผลดียิ่งขึ้น (Claxton & Murrell, 1988)

งานวิจัยของ ดันน์, ดันน์ และ เพอร์ริน (Dunn, Dunn & Perrin, 1994 : 29-50) ได้ศึกษาแบบการเรียนรู้ของเด็กในโรงเรียนสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาการเรียนรู้ด้านต่างๆ 21 ด้าน และแบ่งการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนเป็น 5 ด้านใหญ่ๆ คือ

1. ด้านที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ได้แก่ เสียง แสง อุณหภูมิ ความต้องการออกแบบ
2. ด้านที่เกี่ยวกับสภาพอารมณ์ ได้แก่ แรงจูงใจ ความรับผิดชอบ และ ความต้องการในด้านโครงสร้างความคิดเห็น
3. ด้านที่เกี่ยวกับร่างกาย ได้แก่ การรับรู้ในขณะที่ทำอย่างอื่น เช่น รับประทานอาหารไปพร้อมกับขณะที่เรียน หรือ เคลื่อนไหวตัวไปในขณะที่กำลังเรียน ฯลฯ
4. ด้านที่เกี่ยวกับด้านสังคม ได้แก่ การเรียนด้วยตนเอง เรียนร่วมกับเพื่อนๆ หรือ เรียนรู้กับผู้ใหญ่
5. ด้านที่เกี่ยวกับการรับรู้ ได้แก่ การเรียนโดยใช้สายตา การเรียนโดยการฟัง การเรียนโดยเคลื่อนไหวร่างกาย และการเรียนโดยการสัมผัส

การศึกษาวิจัยแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มละตินอเมริกาที่พูดภาษาสเปนหรือโปรตุเกส ส่วนใหญ่เรียนตามแบบการเรียนรู้ของเด็กชาวเม็กซิกัน ซึ่งมีการเปรียบเทียบกลุ่มที่มีผู้เรียนหลายเชื้อชาติ 21 แบบการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้ โดยจัดแบ่งแบบการเรียนรู้เป็น 5 กลุ่มใหญ่ๆ คือ (Griggs & Dunn, 1996; citing Dunn, Griggs & Price, 1993; Jalali, 1988; Sims, 1988; Yong and Ewing, 1992)

1. แบบการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม (Environment learning style) ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านเสียง อุณหภูมิ การออกแบบ สถานที่ และ แสง สถานที่ที่มีอากาศเย็น และการออกแบบของอาคารสถานที่ ซึ่งตามปกติจะกำหนดให้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อผู้เรียนชาวเม็กซิกัน จากการศึกษาแบบการเรียนรู้ของดันน์, ดันน์ และเพอร์ริน(Dunn, Dunn & Perrin, 1994 : 11) พบว่า เด็กบางคนชอบอ่านหนังสือหรือเรียนรู้ได้โต๊ะที่มีแสงสว่างน้อย บางคนชอบเรียนรู้โดยนั่งใกล้หน้าต่าง

2. แบบการเรียนรู้ด้านสภาพอารมณ์ (Emotional learning style) ประกอบด้วย การกระตุ้น ความผูกพันเพียรอดทน ความรับผิดชอบ และโครงสร้างความคิดเห็นต่างๆ ยอง และ อีวิง (Yong & Ewing, 1992) พบว่าผู้เรียนชาวเม็กซิกันต้องการการปรับโครงสร้างในการเรียนรู้เพื่อให้มีความเหมือนกัน อาจเป็นเพราะผู้เรียนชาวเม็กซิกันมีความแตกต่างกันมากทั้งด้านอายุ วิถีชีวิต และการอาศัยอยู่ในเมืองหรือในชนบท

3. แบบการเรียนรู้ด้านมนุษยสังคม (Sociological learning style) ประกอบด้วยแบบการเรียนรู้ด้านสังคม การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม จากการวิจัยของดันน์และดันน์ (Dunn & Dunn. 1992; Dunn & Dunn. 1993) พบว่า ผู้เรียนชาวคอเคเซียนชอบเรียนรู้ตามลำพังด้วยตนเองมากกว่าผู้เรียนชาวเม็กซิกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซิม (Sim. 1988) ที่พบว่าผู้เรียนชาวเม็กซิกันต้องการเรียนเป็นกลุ่มมากกว่าชาวแอฟริกันหรือชาวคอเคเซียน

4. แบบการเรียนรู้ด้านร่างกาย (Physiological learning style) ประกอบด้วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมักมีอาหารหรือน้ำไว้บริโภคม มีการรับรู้ การเคลื่อนไหวร่างกาย หรือการเรียนรู้พร้อมกับทำกิจกรรมไปด้วย เช่น รับประทานอาหาร รับฟัง หรือขยับเขยื้อนร่างกายไปพร้อมกัน หรือชอบเรียนในช่วงเวลาเช้า เย็น หรือกลางวัน จากการวิจัยของ ซิม (Sim. 1988) พบว่าชาวคอเคเซียนชอบดื่มหรือรับประทานอาหารว่างในขณะที่เรียนมากกว่าชาวเม็กซิกัน ส่วนผู้เรียนชาวเปอโตริโกชอบเรียนในช่วงสาย ช่วงบ่าย และช่วงเย็น ยองและอีวิง (Yong & Ewing. 1992) พบว่าชาวละตินมีการรับรู้ได้ดีที่สุดโดยใช้แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย นอกจากนั้นทั้งชาวคอเคเซียนและชาวแอฟริกัน จะชอบใช้แบบการเรียนรู้โดยการฟังและใช้สายตามากกว่าผู้เรียนชาวเม็กซิกัน (Dunn, Griggs & Price. 1993; Sim. 1988)

5. แบบการเรียนรู้ด้านสภาพจิตใจ (Psychological learning style) เป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับกระบวนการด้านการวิเคราะห์ ในกลุ่มนี้ได้แก่ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม (Field-dependence) และแบบอิสระ (Field-independence) โดยผู้เรียนกลุ่มแรกมีแนวโน้มชอบเรียนเป็นกลุ่มมากกว่า และมีการแข่งขันน้อยกว่าผู้เรียนกลุ่มหลัง จากการวิจัยพบว่าชาวเม็กซิกันและผู้เรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อย จะมีการเรียนแบบขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมมากกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช่ชนกลุ่มน้อย และ ฮัดเจน (Hudgens. 1993) พบว่าผู้เรียนที่พูดภาษาสเปนหรือโปรตุเกสในโรงเรียนมัธยมและอนุวิทยาลัย จะใช้แบบการเรียนรู้แบบขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมมากกว่าผู้เรียนชาวแองโกล

ผลการวิจัยผู้เรียนกลุ่มฮิสแปนิก พบว่าผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีอากาศเย็น และมีลักษณะการเรียนรู้ที่เหมือนกัน คือมีแนวโน้มชอบเรียนเป็นกลุ่ม ชอบสื่อการสอนที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน มีระดับความคิดด้านโครงสร้างค่อนข้างสูง และมีการรู้คิดที่พึ่งพาสภาพแวดล้อม (Griggs & Dunn. 1996)

ทั้งนี้ งานวิจัยของดันน์, ดันน์ และเพอร์ริน (Dunn, Dunn & Perrin. 1994 : 29-50) ได้ศึกษาวิจัยการเรียนรู้ของเด็กในโรงเรียนสหรัฐอเมริกาตามการรับรู้ 4 แบบ คือ

1. แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา
2. แบบการเรียนรู้โดยการฟัง
3. แบบการเรียนรู้ที่เคลื่อนไหวร่างกาย
4. แบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส

ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ชอบใช้การเรียนรู้ตามลักษณะเด่นของตนเอง โดยเด็กในโรงเรียน 20-30% จะมีแบบการเรียนรู้โดยการฟัง และ 40% ชอบใช้แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา ที่เหลืออีก 30-40% ชอบใช้แบบการเรียนรู้โดยเคลื่อนไหวร่างกายร่วมกับแบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส และ ชอบใช้แบบการเรียนรู้ที่ใช้สายตาพร้อมกับแบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส หรือใช้หลายแบบผสมผสานกัน

ส่วนงานวิจัยของเรต (Reid. 1987 : 88-92) เป็นการศึกษาวิจัยความชอบใช้แบบการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้ของผู้เรียนชาติต่างๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำนวน 1,234 คน และพบว่าผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจะชอบใช้แบบการเรียนรู้แตกต่างจากผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ โดยผู้เรียนมีภูมิหลังและปัจจัยอื่นๆ ที่แตกต่างกัน เช่น ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษ สาขาวิชาและระดับการศึกษา ตลอดจนการมีประสบการณ์ที่ต่างกัน ทั้งหมดนี้จะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้พัฒนาเครื่องมือในการวิจัยมาจากแบบการเรียนรู้ของดันน์, ดันน์ และไพรซ์ (Dunn, Dunn & Price. 1979; Dunn. 1983) โดยจำแนกแบบการเรียนรู้เป็น 6 แบบ คือ

1. แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา เป็นการเรียนรู้โดยใช้สายตา เช่น การอ่านหนังสือ การอ่านข้อความบนกระดาน ข้อความในสมุดงาน รูปภาพ หรือวิธีการอื่นที่ใช้สายตา
2. แบบการเรียนรู้โดยการฟัง เป็นการเรียนรู้โดยการฟังคำพูดที่ผู้สอนบรรยาย ฟังคำพูดที่เพื่อนๆ บอกเล่าหรือสนทนากัน การฟังอภิปรายในชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ หรือฟังบทสนทนาทางวิทยุ เทป หรือเสียงภาษาอังกฤษอื่นๆ
3. แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์หรือการใช้ร่างกายเคลื่อนไหวในการเรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมติในชั่วโมงภาษาอังกฤษ การดูงานนอกสถานที่ หรือ การเรียนที่ผสมผสานด้วยแบบการเรียนรู้แบบอื่น เช่น การใช้ท่าทางหรือมือประกอบการสนทนา
4. แบบการเรียนรู้โดยใช้การสัมผัส เป็นการเรียนรู้โดยการจดคำบรรยาย หรือจดคำศัพท์ลงในสมุดจดงาน การจดคำศัพท์ติดที่ฝาผนังห้องเพื่อช่วยความจำ
5. แบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม เป็นการเรียนรู้โดยการเรียนร่วมกับเพื่อนๆ อย่างน้อยหนึ่งคนขึ้นไป และจะสามารถทำงานได้ดีหากได้ร่วมทำงานกับเพื่อนๆ และสามารถจดจำข้อมูลได้ดีกว่าการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น
6. แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้โดยการทำงานเพียงคนเดียวตามลำพัง คิดสร้างสรรค์งานด้วยตนเอง จะจดจำข้อมูลได้ดี การเรียนรู้ก้าวหน้า และเข้าใจในบทเรียนเมื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง

ในงานวิจัยของเรต (Reid. 1987) ที่ศึกษาแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในสหรัฐอเมริกาจำนวน 1,234 คน โดยมุ่งศึกษาแบบการเรียนรู้ในเชิงรับรู้ 6 แบบ คือ แบบการ

เรียนโดยใช้สายตา การฟัง การเคลื่อนไหวร่างกาย การสัมผัส การทำงานเป็นกลุ่ม และการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งมีชาวไทยรวมอยู่ด้วย 47 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชาวไทย พบว่ามีความชอบใช้แบบการเรียนโดยการเคลื่อนไหวร่างกายมากที่สุด โดยแบบการเรียนรู้ง่ายกว่าเป็นแบบการเรียนที่สำคัญที่สุดของผู้เรียนชาวไทยกลุ่มนี้ ในขณะที่ ดำรง นิมมานพิสุทธิ์ (2536 : 89-91) ได้วิจัยแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนภาษาอังกฤษในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชอบใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา การฟัง การทำงานเป็นกลุ่ม และการเรียนด้วยตนเอง ในระดับปานกลาง และใช้แบบการเรียนโดยการเคลื่อนไหวร่างกายและโดยการสัมผัส ในระดับน้อย ค่อนข้างแตกต่างกับงานศึกษาของ ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์ (2542-2543) ที่ศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษในเชิงการรับรู้ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 ในทุกคณะ พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีความชอบใช้แบบการเรียนโดยการเคลื่อนไหวร่างกายมากที่สุด และมีความชอบใช้แบบการเรียนโดยทำงานเป็นกลุ่มอันดับรองลงมา ส่วนแบบการเรียนด้วยตนเองเป็นแบบที่นิสิตชอบใช้น้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความชอบใช้แบบการเรียนของนิสิตสายวิทยาศาสตร์และสายมนุษยศาสตร์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน โดยต่างชอบใช้แบบการเรียนโดยการเคลื่อนไหวร่างกายมากที่สุด

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยที่ศึกษาแบบการเรียนของผู้เรียนภาษาอังกฤษ แสดงถึงการที่ผู้เรียนแต่ละคนจะมีลักษณะบุคลิกเฉพาะตน ซึ่งแสดงออกมาทางด้านแบบการเรียนอันเป็นวิธีการเรียนที่แต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้และมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น แบบการเรียนจึงน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ บ่งชี้ว่าคุณภาพการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน ผู้เรียนจะเรียนดีหรือมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและวิธีการที่ผู้สอนแสดงออกมาในกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้ ในงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น มักนำตัวแปรด้านผู้สอนมาศึกษา เพราะนักวิจัยเชื่อว่าพฤติกรรมการสอนมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากในการเรียนการสอนเป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้และทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2535 : 47)

นักการศึกษาหลายคนได้ให้ความหมายของคำว่าพฤติกรรมการสอนไว้อย่างต่าง ๆ กัน ดังเช่น แฟลนเดอร์ (Flanders. 1970 : 4) กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนไว้ว่า หมายถึงการกระทำของผู้สอนที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และ สวัด อุทรานันท์ (2525 : 5) กล่าวว่า

การสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ระบุไว้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดย วราพร พุ่มมณี (2529 : 19) กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนว่า หมายถึงการกระทำหรือกิจกรรมที่ครูแสดงออก เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร (2538 : 7) ที่สรุปความหมายของพฤติกรรมการสอนไว้ว่า หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่ผู้สอนแสดงออก เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังที่ นุชนาฏ วรยศศรี (2544 : 31) ได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมการสอนว่า เป็นการปฏิบัติของผู้สอนโดยส่วนรวม ซึ่งเกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

พฤติกรรมการสอนจึงเป็นสิ่งที่มิผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะการสอนและการเรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างใกล้ชิด ซึ่ง คาร์ทไรท์และ คาร์ทไรท์ (Cartwright and Cartwright. 1984 : 138) ได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ไว้ว่า พฤติกรรมการสอนของผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญต่อการชี้แนะพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นในห้องเรียน

ด้วยเหตุนี้ พฤติกรรมการสอนที่ดีของผู้สอนจึงมีความสำคัญต่อการช่วยผลักดันพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดำเนินไปด้วยดี แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้น พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน เช่น การไม่ฟังพอใจที่จะเรียน การขาดความสนใจขณะที่ครูกำลังสอน ไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมเหล่านี้ส่วนหนึ่งมาจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้สอน (กรมวิชาการ. 2526 : 1) ซึ่งนักการศึกษา เช่น พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 179) ให้ความเห็นว่า พฤติกรรมการสอนหรือวิธีการสอนของผู้สอนมีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาหรือความรู้ที่สอน เนื่องจากหากผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ดี มีพฤติกรรมที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้นได้

โดยรวมแล้ว พฤติกรรมการสอนของผู้สอนจึงเป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่ผู้สอนแสดงออกในกระบวนการสอน การสอนของผู้สอนเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้สอนควรทราบว่าพฤติกรรมใดทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ หรือพฤติกรรมใดขัดขวางการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อจะได้ส่งเสริม ปรับปรุง หรือแก้ไขตามสาเหตุ (เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร. 2538 : 13)

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้กล่าวถึงวิธีสอน บทบาทของอาจารย์ และบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า การสอนของอาจารย์ควรเน้นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ และบทบาทที่สำคัญของอาจารย์คือ การเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทาง และวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งบทบาทและวิธีการสอนของอาจารย์จะมี

คุณภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการเตรียมตัวของอาจารย์ อาจารย์ควรมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองและปฏิบัติได้ตามลักษณะของอาจารย์ที่ดี งานที่อาจารย์ปฏิบัตินั้นมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทางความรู้หรือสติปัญญา และ ลักษณะทางมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่าอาจารย์จะต้องรู้เนื้อหาที่สอน และจะต้องมีทักษะทางสัมพันธภาพที่ดีด้วยจึงจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสอน (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524 : 46-86) และเนื่องจากสัมฤทธิ์ผลของผู้สอนเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการสอน ดังนั้น หากผู้สอนมีลักษณะและหลักการสอนที่ดี ย่อมมีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี อีกทั้งพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนแสดงออกเป็นสิ่งที่มียุทธผล ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอันดับสุดท้าย (ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. 2531 : 25; อ้างอิงมาจาก วีระศักดิ์ วีระชาติพิทักษ์ชน. 2529 : 12)

ทิพวัลย์ มาแสง (2532 : 8) กล่าวว่า ศาสตราจารย์ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ท่านได้กล่าวไว้ในบทความเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาว่า การเป็นครูสอนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ นอกจากจะต้องมีความรู้และความสามารถในการด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีแล้ว จะต้องมีความรู้ในด้านต่างๆ ประกอบอีกหลายด้าน เช่น

- มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างภาษาไทยและลักษณะโครงสร้างภาษาอังกฤษ
- มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษา
- มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน เช่น เทคนิคในการสอน หลักสูตร การทำโครงการสอน การเตรียมการสอน การใช้อุปกรณ์ช่วยสอน การเลือกหนังสือเรียน การปรับปรุงบทเรียน การหาความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพของตน... ฯลฯ

นอกจากสิ่งต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ควรจะต้องเข้าใจปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนระดับที่ตนจะสอน เข้าใจถึงประวัติความเป็นมา ตลอดจนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และพร้อมกันนั้นครูจะต้องรับรู้ความเคลื่อนไหวต่างๆ รับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ ตลอดจนการทดลองใหม่ๆ เกี่ยวกับงานหรือวิชาที่ตนกำลังรับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับวงการนั้นๆ

ยองจี้ และ แซสแซนราท (อุทุมพร ทองอุไทย. 2522; อ้างอิงจาก Younge and Sassenrath. 1968) ได้ศึกษาโครงสร้างของพฤติกรรมการสอนในห้องเรียนของอาจารย์โดยประเมินพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเสมอ โดยมีองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ

1. ความเชื่อมั่นและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ (Confidence and fluent deliver) ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นในตนเอง พูดชัดเจนและเข้าใจง่าย พูดอย่างมีเหตุผล ไม่คลุมเครือ มีอิสระในการจัดกิจกรรมการสอน และมีความยืดหยุ่นในการสอน

2. ความกระจ่างในวิชา (Clarity of course) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการสอน การจัดระบบการสอนดี ให้แบบฝึกหัดชัดเจนและมีเหตุผล

3. ทักษะที่ดีต่อนักเรียน (Open and sympathetic attitude towards students) ประกอบด้วย ความปรารถนาที่จะช่วยผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี มีความเห็นใจผู้เรียน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีอารมณ์ขัน มีความยืดหยุ่น มีอิสระในการจัดการเรียนการสอน

4. เป็นครูสร้างความสนใจและกระตุ้นนักเรียนให้สนใจ (Interesting and stimulating teachers) ประกอบด้วย การเห็นความสำคัญของการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียน ใช้อุปกรณ์การสอนได้อย่างน่าสนใจ เห็นความสำคัญของวิชาอื่น และจัดสถานการณ์รอบตัวได้อย่างเหมาะสม

5. ประเมินผลด้วยความยุติธรรม (Fairness of evaluation) ประกอบด้วย การสร้างข้อสอบที่มีลักษณะดี คิดคะแนนอย่างยุติธรรม

6. ใช้วัสดุอุปกรณ์ในชั้นเรียนที่เหมาะสม และคุณค่าของวิชา (Suitable class material and Value of course) ประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับวิชาการทั่วไป เห็นความสำคัญของการเตรียมการสอน เนื้อหาวิชาไม่ซับซ้อน ใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับระดับชั้น

7. ความถี่ของการประเมิน (Frequency of evaluation) ประกอบด้วย ความถี่ของการให้งาน ความถี่ของการสอน

8. ความสนใจและความรู้ในเนื้อหาวิชา (Interested in and knowledge of subject matter) ประกอบด้วย การมีความรู้ในเนื้อหาวิชา มีความสนใจในเนื้อหาวิชา มีความรู้ใหม่ๆ ในเนื้อหาวิชา

9. การเตรียมการบรรยาย (Preparedness of lecture) ประกอบด้วย การเตรียมสภาพการณ์ในห้องเรียน ใช้วิธีสอนอย่างเหมาะสม มีการอธิบายอย่างชัดเจน

จากงานวิจัยของ ปิ่นวดี จิระนารักษ์ (2519 : 94-102) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2518 โดยให้นิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำนองเดียวกับงานวิจัยของ ประสงค์ แสงแก้ว (2521 : 51-56) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูลำปางตามทัศนะและความคาดหวังของนักศึกษา พบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างไปจากนักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิโบล นิมกักรัตน์ และคนอื่นๆ (2526 : 79) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักศึกษา

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ จีวีวรรณ เหมนาถ (2528 : 69) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงระดับปริญญาตรี ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการเตรียมการสอน ด้านการเสนอเนื้อหา ด้านการใช้อุปกรณ์การสอน ด้านแรงจูงใจและเสริมแรง ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพของอาจารย์ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์ที่ปฏิบัติจริงและนักศึกษาต้องการให้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

นิติตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 วิชาเอกภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามทัศนะของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก ใช้นิติตชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ ทุกสาขาวิชาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการสอนที่ดีแต่ผู้สอนไม่ได้ปฏิบัติในบางรายวิชา ได้แก่ การสอนเนื้อหาครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การอธิบายในส่วนที่นิสิตไม่เข้าใจหลังการพิจารณาผลการสอบย่อย การบอกคะแนนการสอบย่อยแก่นิสิต การทำเอกสารประกอบคำบรรยายรายวิชา การบอกวัตถุประสงค์ก่อนสอน การเฉลยแบบฝึกหัดหรือเฉลยข้อทดสอบ การตรวจและรายงานผลการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำ การเขียนคำภาษาต่างประเทศประกอบคำอธิบาย การเขียนคำศัพท์ให้นิสิตดูบนกระดาน การใช้สื่อการสอนประเภทอื่นนอกจากกระดานดำและชอล์ก การสอบย่อย และการให้ความเป็นกันเองกับนิสิต

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แต่ผู้สอนปฏิบัติในบางรายวิชา ได้แก่ ผู้สอนนั่งสอนบนเก้าอี้ ผู้สอนขาดสอน ผู้สอนมอบหมายงานเกินกำลังนิสิต

3. พฤติกรรมการสอนที่ไม่แน่ใจว่าเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่ แต่ผู้สอนปฏิบัติ ได้แก่ การเดินไปเดินมาในขณะที่สอน การสอนแบบบอกจุด

จากงานวิจัยต่างๆ แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน เช่น ด้านบุคลิกภาพ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ฯลฯ มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ฐานทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในด้านการเงินและด้านอื่นๆ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้อย่างประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการศึกษาภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องมีข้อมูลนำเข้าทางภาษา (Input) และข้อมูลนำเข้าทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ (Comprehensible input) คือสาเหตุที่แท้จริงของการเรียนรู้ภาษานั้น (Krashen. 1982 : 33) หากผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูลทางภาษามากขึ้นเท่าใด ก็จะสามารถเรียนรู้ภาษาได้มากขึ้นเท่านั้น

การ์ตเนอร์ (Gardner. 1985 : 52) กล่าวว่าผู้เรียนจะได้รับข้อมูลทางภาษาทั้งโดยตรงและทางอ้อมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เช่น บิดามารดาอาจจะพูดภาษาอังกฤษกับผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชั้นเรียน หรือผู้เรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเหมือนบิดามารดาของตน หรือผู้เรียนสามารถแสวงหาข้อมูลนำเข้าทางภาษาเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง เช่น ซื้อตำรามาอ่าน ชมภาพยนตร์ที่เป็นเสียงภาษาอังกฤษ เป็นต้น

การศึกษาวิจัยของการ์ตเนอร์ (Gardner. 1985 : 52) พบว่า การที่ครอบครัวมีฐานทางเศรษฐกิจดี จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมทางทักษะต่างๆ ที่จะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งต่อมา บาร์นฮิลล์ (Barnhill. 1986 : 839-A) และ เมลแลมด์ (Melamed. 1987 : 4331-A) ได้ศึกษาพบว่า ฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นตัวแปรที่ใชพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

กิ่งกมน ทวีชาติวิทยากุล (2532 : 138) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบจัดระดับชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับภูมิหลัง ของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยศึกษากลุ่มนิสิตที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในระบบโรงเรียน สอบวิชาภาษาอังกฤษ กข. และกลุ่มนิสิตที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบุคคลภายนอก สอบวิชาภาษาอังกฤษ กขค. ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย พบว่ากลุ่มนิสิตที่มีบิดามีรายได้สูง สามารถทำคะแนนสอบจัดระดับชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้สูงด้วย แสดงว่ารายได้ของบิดามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคะแนนสอบจัดระดับชั้นเรียน และในงานศึกษาวิจัยของสุพัตรา วิจิตโสภา (2535 : 40-41) พบว่า ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน แต่มีงานวิจัยบางเรื่องพบว่า ฐานทางเศรษฐกิจของบิดามารดามีผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยผ่านความรู้เดิม (ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์. 2539 : 66)

นอกจากนั้น งานวิจัยของศรีระพร จันทโนทก (2538 : 8) ได้ทำการศึกษาดัชนีแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ระดับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 1,774 คน พบว่าฐานทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศิกานต์

เพียรธัญญกรณ์ (2539 : 224) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พาร์เคอร์สันและคนอื่นๆ (Parkerson and others. 1984 : 638-646) และงานวิจัยของ ซองและแฮทตี (Song and Hattie. 1984 : 1269-1281) พบว่าปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน

ส่วนงานวิจัยของการ์ตเนอร์และแลมเบิร์ต (Gardner and Lambert. 1972 : 114) พบว่าปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีผลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ขัดแย้งกับการศึกษาวิจัยของครัมส์ (Kramas. 1975 : 7081-A) ที่พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนในมหาวิทยาลัย

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะศึกษาความสัมพันธ์ที่แท้จริงเกี่ยวกับปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมากน้อยเพียงใด

การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้านเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพราะถ้าบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลในครอบครัวให้การสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษ ย่อมทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษได้ เช่น การซื้อตำราภาษาอังกฤษมาให้ การสนับสนุนส่งเสริมให้เรียนพิเศษเพิ่มเติม การจัดหาวิดีโอหรือภาษาอังกฤษมาให้ และสนับสนุนให้ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ จะทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลและฝึกฝนภาษาอังกฤษได้มากขึ้น

การ์ตเนอร์ (Gardner. 1973 : 235-245) ได้จำแนกบทบาทของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่สนับสนุนผู้เรียนในการเรียนรู้ภาษาเป็น 2 ประเภทคือ

1. บทบาทที่แสดงการกระทำ (Active role) บทบาทชนิดนี้ หมายถึงการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองแสดงการกระทำออกมาโดยการกระตุ้นผู้เรียนให้เรียนภาษา สอนภาษาให้ผู้เรียน ส่งเสริมให้มีความสำเร็จในการเรียนภาษา คอยดูแลให้ผู้เรียนทำการบ้าน และส่งเสริมให้ผู้เรียนทำทุกอย่างเกี่ยวกับการเรียนภาษาให้ได้ผลดี ให้รางวัลและเสริมแรงแก่ผู้เรียนเมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา

2. บทบาทที่ไม่แสดงการกระทำ (Passive role) บทบาทชนิดนี้เป็นบทบาทที่ละเอียดอ่อน ตามแนวคิดของการ์ตเนอร์แล้ว บทบาทชนิดนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับเจตคติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีต่อชุมชนที่ใช้ภาษาที่ผู้เรียนเรียนรู้ บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มี

บทบาทชนิดนี้จะช่วยจูงใจให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา ซึ่งเป็นบทบาทที่มีความสำคัญกว่าบทบาทชนิดที่แสดงการกระทำของบิดามารดา

การ์ดเนอร์ (Gardner. 1985 : 24, 109-113, 156-159) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สอง โดยสรุปการส่งเสริมการเรียนรู้ในครอบครัวไว้ว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศโดยผ่านทางเจตคติ แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ และการมีกิจกรรมภาษาต่างประเทศนอกชั้นเรียน ทั้งนี้ บิดามารดาที่ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่บุตรหลานในการเรียนภาษาต่างประเทศ จะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ ทำให้มีโอกาสได้ฝึกฝนภาษาต่างประเทศ รวมทั้งได้เข้าร่วมกิจกรรมในการฝึกฝนภาษาต่างประเทศ (Practical advantage)

โดยทั่วไป การที่ผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้หรือจัดอุปกรณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม เอาใจใส่และติดตามผลการเรียน สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลการเรียนดีขึ้น (เพ็ญศรี ชินดาปัญญากุล. 2533 : 111-112) ในขณะเดียวกัน ปราโมทย์ ครองบุญศรี (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักเรียน แรงจูงใจ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าการวิจัยการสนับสนุนจากผู้ปกครองในด้านการเรียนภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาวิจัยของไซ (Tsai. 1993 : 3129-A) เกี่ยวกับอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจสูงที่มีต่อผลการเรียนของนักเรียนอเมริกัน-จีน พบว่าการที่บิดามารดามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน ดูแลทั้งด้านจิตใจและเงินทองแก่ผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ คิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ (2539 : 225) เกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษาวิจัยของ นุชนาฏ วรยศศรี (2544 : 57) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครใต้ พบว่า ตัวแปรด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยต่างๆ ที่ผ่านมาพบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายใน

ครอบครัวและการส่งเสริมการเรียนรู้ภายในครอบครัว จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทักษะของผู้เรียน จึงทำให้เห็นว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้านน่าจะมีอิทธิพลต่อการเรียน ภาษาอังกฤษ

โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

โอกาสในการเรียนรู้ภาษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะความรู้ใน ภาษาต่างประเทศ ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้ที่มีโอกาส ได้ใช้ภาษาต่างประเทศ ถือว่าได้ฝึกฝนทักษะทางภาษา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการทำกิจกรรมในชั้นเรียน นอกชั้นเรียน หรือการมีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิต ประจำวัน

ไลท์บาวน์ และ สปาดา (Lightbown and Spada. 1993 : 33) กล่าวถึงปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองว่า ผู้เรียนจะมีลักษณะบุคลิกเฉพาะตน ซึ่งมีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้มากหรือน้อยต่างกันไป ผู้สอนส่วนใหญ่เชื่อว่า ผู้เรียนที่มีลักษณะ เปิดเผย กล้าแสดงออกในด้านการใช้ภาษาที่สอง และแสวงหาโอกาสฝึกฝนทักษะทางภาษา จะเป็นผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้มากที่สุด

สโปลสกี (Spolsky. 1990 : 26) ได้แบ่งโอกาสในการเรียนรู้ภาษาออกเป็น 2 ประเภท คือ โอกาสการเรียนรู้ในชั้นเรียน และ โอกาสการเรียนรู้นอกชั้นเรียน (Formal and informal opportunities) ซึ่งสภาพแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อผู้เรียนในด้านการมีโอกาสในการเรียนรู้ภาษา ดังที่ ลิตเติ้ลวูด (Littlewood. 1990 : 57-61) กล่าวว่า การมีโอกาสในการ เรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สภาพที่เอื้ออำนวยต่อการมีโอกาสการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่ ผู้เรียนอาศัยอยู่ สภาพบรรยากาศของสถานการณ์การเรียนรู้ การได้เรียนรู้ภาษาศาสตร์ และ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โอกาสในการใช้ภาษาที่สอง (Opportunities to use the second language) เป็น ปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลให้ผู้เรียนภาษาที่สองมีความชำนาญในภาษานั้น เนื่องจากการได้ใช้ภาษา ในสังคมและชุมชนถือเป็นการเรียนรู้และฝึกฝนภาษาโดยผ่านการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารใน ชีวิตประจำวัน

2. สภาพอารมณ์ที่มีต่อสถานการณ์ในการเรียนรู้ (Emotional climate of learning situations) บรรยากาศในชั้นเรียนหรือสภาพบรรยากาศในชุมชนมีผลต่อสภาพอารมณ์ของผู้เรียน ที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น หากผู้เรียนรู้สึกวิตกกังวลหรือมีความเครียด จะเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อสื่อสารหรือการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้น หรือกับคนในชุมชน

3. การรับข้อมูลที่เป็นภาษาโดยธรรมชาติ (The nature of the linguistic input) ความเป็นธรรมชาติของภาษาที่ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ภาษาที่เป็นธรรมชาติต้องเป็นภาษาที่ตรงไปตรงมา เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนหรือยากเกินไป หากผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ก็จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้

4. การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (The effects of formal instruction) มีองค์ประกอบในชั้นเรียนหลายประการที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น บุคลิกลักษณะ และทักษะของครูผู้สอน ความสามารถและแรงจูงใจของผู้เรียนที่มีแตกต่างกัน การใช้เวลาและอุปกรณ์ในการเรียน ฯลฯ แม้ว่าผู้สอนจะพยายามให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติมากที่สุด แต่ผู้เรียนอาจไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศก็ได้ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จะมีความชำนาญในภาษาต่างประเทศมากกว่า ผู้ที่เรียนนอกชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว

การได้มีโอกาสในการเรียนรู้ หรืออีกนัยหนึ่งคือการได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนภาษานอกชั้นเรียน โดยทั่วไปถือว่าการมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาเป็นข้อมูลนำเข้าทางภาษาอีกทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและมีความรู้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ดิคกินสัน (Dickinson, 1994 : 34) กล่าวว่า วิธีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้ได้ประสิทธิผลมากที่สุดนั้น ครูผู้สอนควรจะต้องเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษา โดยแบ่งกลุ่มสนทนากันเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มในชั้นเรียน

นอกจากนั้น การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต (Gardner and Lambert, 1972 : 9) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสภาพการเรียนการสอนอีกด้านหนึ่งคือ โอกาสที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรง เช่น การได้ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง การเข้าร่วมกิจกรรมภาษาต่างประเทศนอกชั้นเรียน การเดินทางไปต่างประเทศที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษในต่างประเทศ การเรียนภาษาอังกฤษในต่างประเทศ โดย บลูม (Bloom, 1986 : 70-77) เห็นว่าการมีโอกาใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนากับชาวต่างประเทศ เช่น ได้สนทนาเพื่อช่วยเหลือ แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวหรือสถานที่สำคัญ เส้นทางการเดินทาง อาหาร ตลอดจนการแนะนำศิลปวัฒนธรรมไทย สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษและถ้าฝึกฝนบ่อยๆ จะทำให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้โดยอัตโนมัติ

การศึกษาวิจัยของรูบิน (Rubin, 1976 : 42-44) พบว่าการเรียนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการคือ ความถนัด แรงจูงใจ และโอกาสในการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน และยังพบอีกว่า ผู้เรียนภาษาที่ดีจะหาโอกาสเพื่อฝึกฝนภาษาอยู่เสมอ เช่น ดูภาพยนตร์ทีวี หรือฟังวิทยุที่เป็นภาษาต่างประเทศ ในขณะที่ผู้เรียนภาษาที่อ่อนมักจะทำในสิ่งที่

ตรงกันข้ามเสมอ ซึ่ง คราเชน (Krashen, 1982 : 32) มีความเห็นว่า สื่อภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะการได้รับสื่อต่างๆ นอกห้องเรียนซึ่งเป็นการรับข้อมูลนำเข้าทางภาษาอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนยิ่งขึ้น

และในงานวิจัยของปราโมทย์ ครองบุญศรี (2533 : บทคัดย่อ) พบว่าประสบการณ์ในการใช้ชีวิตอยู่ต่างประเทศ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากสื่อในการเรียนภาษาอังกฤษ และการพูดภาษาอังกฤษของสมาชิกภายในครอบครัวที่บ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

จากความสำคัญของประสบการณ์ตรงซึ่งถือว่าเป็นโอกาสในการเรียนรู้ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีโอกาสนในการเรียนรู้ ทำให้คิดว่าโอกาสในการเรียนรู้น่าจะมีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยผ่านประสบการณ์ตรงและการมีกิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนและในชั้นเรียน เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ การดูภาพยนตร์หรือรายการโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ หรือการฝึกพูดจากเทปสนทนาภาษาอังกฤษที่มีตำราประกอบ ฯลฯ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 รวมทั้งสิ้น 2,623 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจิจและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 336 คน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของนิสิตชั้นปีที่ 1 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามคณะวิชา

คณะ	จำนวนนิสิต	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริง
1. มนุษยศาสตร์	421	54	54
2. วิทยาศาสตร์	446	57	55
3. สังคมศาสตร์	441	57	57
4. ศึกษาศาสตร์	269	34	34
5. พลศึกษาศาสตร์	234	31	31
6. พยาบาลศาสตร์	45	6	6
7. แพทยศาสตร์	87	12	12
8. วิศวกรรมศาสตร์	248	32	32
9. ศิลปกรรมศาสตร์	230	28	28
10. ทันตแพทยศาสตร์	58	8	8
11. เกษตรศาสตร์	94	11	11
12. สหเวชศาสตร์	50	6	6
รวม	2,623	336	334

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนิสิต เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนิสิต สอบถามข้อมูลในด้านฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัว โดยให้นิสิตเลือกทำเครื่องหมาย หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

2. การสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน ภาษาต่างประเทศ

2.2 ศึกษาแบบสอบถามของ เบญจา สืบเสน (2530 : 93-96) และ เรด (Reid, 1998 : 169-170)

2.3 นำข้อมูลจากข้อ 2.1 และ 2.2 มาสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ภาษาอังกฤษ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ต (Likert) จำนวน 12 ข้อ

การให้คะแนนแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

การให้คะแนนแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่เป็นประโยค นิเสธ ได้แก่คำถามข้อ 6 และข้อ 8 ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับต่ำ

3. การสร้างแบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียน

3.2 ศึกษาแบบสอบถามของ เรต (Reid. 1998 : 162-166) และ ดำรง
นิมมานพิสุทธิ์ (2536 : 114-116)

3.3 นำข้อมูลจากข้อ 3.1 และ 3.2 มาสร้างและปรับปรุงแบบสอบถามแบบการเรียน
ภาษาอังกฤษ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต
(Likert) จำนวน 30 ข้อ โดยข้อคำถามแบ่งเป็นแบบการเรียน 6 แบบ คือ

แบบการเรียนโดยใช้สายตา ได้แก่ ข้อ 1 - 5

แบบการเรียนโดยการฟัง ได้แก่ ข้อ 6 – 10

แบบการเรียนโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย ได้แก่ ข้อ 11 – 15

แบบการเรียนโดยการสัมผัส ได้แก่ ข้อ 16 – 20

แบบการเรียนโดยการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่ ข้อ 21 – 25

แบบการเรียนด้วยตนเอง ได้แก่ ข้อ 26 – 30

การให้คะแนนแบบสอบถามแบบการเรียน ให้คะแนนดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ ให้ 5 คะแนน

ปฏิบัติบ่อยครั้ง ให้ 4 คะแนน

ปฏิบัติบ้างเป็นบางครั้ง ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติน้อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ไม่ปฏิบัติเลย ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยการใช้แบบการเรียนของแต่ละคน
ในแต่ละแบบ ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	นิสิตใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นเป็นประจำ
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	นิสิตใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นเป็นบางครั้ง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	นิสิตใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นน้อยที่สุด

4. การสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของผู้สอน

4.2 ศึกษาแบบสอบถามในงานวิจัยของ จวีวรรณ เหมนาค (2528 : 87-95) เน้นทิยา ผิวงาม (2540 : 135-141) และ ทิพรศ ศรีนวลดี (2543 : 68-69)

4.3 นำข้อมูลจาก 4.1 และ 4.2 มาสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ต (Likert) จำนวน 24 ข้อ

การให้คะแนนแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	นิสิตเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีพฤติกรรมการสอนในเรื่องดังกล่าวในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	นิสิตเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีพฤติกรรมการสอนในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	นิสิตเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีพฤติกรรมการสอนในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย

5. การสร้างแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน มีลำดับขั้นตอนดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน

5.2 ศึกษาแบบสอบถามของ นุชนาฏ วรยศศรี (2544 : 88-89) และ ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ (2539 : 274-276)

5.3 นำข้อมูลจาก 5.1 และ 5.2 มาสร้างแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert) จำนวน 11 ข้อ

การให้คะแนนแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	นิสิตได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้านดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	นิสิตได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้านดี
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	นิสิตได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้านไม่เพียงพอ

6. การสร้างแบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

6.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ รวมทั้งกิจกรรมนอกชั้นเรียน

6.2 ศึกษาแบบสอบถามของ ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ (2539 : 294-295, 299-300)

6.3 นำข้อมูลจากข้อ 6.1 และ 6.2 มาสร้างแบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert) จำนวน 11 ข้อ

การให้คะแนนแบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้ 5 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติบ้างเป็นบางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัตินานๆ ครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง นิสิตมีโอกาสนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง นิสิตมีโอกาสนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง นิสิตมีโอกาสนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยดำเนินการโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนางรงค์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทรีเพ็ญ อันตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจลิยวศรี พิบูลชล อาจารย์ ดร. ราชนย์ บุญธิมา และ อาจารย์ศิริริณา บุญยสงวน ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านเนื้อหา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ รวมทั้งตรวจสอบความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้กับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบ

ค่าที (T-test) เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละชุด โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.761 ขึ้นไป ว่าเป็นข้อคำถาม (Flemming and Nellis. 1994 : 374)

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละตอนดังนี้

แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80
แบบสอบถามแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90
แบ่งออกเป็น 6 แบบคือ	
แบบสอบถามแบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .69
แบบสอบถามแบบการเรียนรู้โดยการฟัง	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .55
แบบสอบถามแบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77
แบบสอบถามแบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .61
แบบสอบถามแบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78
แบบสอบถามแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80
แบบสอบถามทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของ	
อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90
แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของ	
ทางบ้าน	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88
แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงคณบดีคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตให้หนังสือปริญาบัตรี ชั้นปีที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้หนังสือที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. แบบสอบถามที่แจกให้กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 336 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และศึกษาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์อำนาจในการพยากรณ์ของตัวแปรต่างๆ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Ferguson. 1981 : 49)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson. 1981 : 68)

2. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยใช้การทดสอบค่าที

(Flemming and Nellis. 1994 : 374)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Ferguson. 1981 : 107-118)

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

(Freund. 1979 : 379)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลและความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	อำนาจในการพยากรณ์หรือเปอร์เซ็นต์ในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
X_1	แทน	แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
X_2	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา
X_3	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง
X_4	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย
X_5	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส
X_6	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม
X_7	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง
X_8	แทน	ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ
X_9	แทน	การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน
X_{10}	แทน	โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
X_{11}	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
ZX_1	แทน	แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในรูปคะแนนมาตรฐาน

ZX ₂	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตาในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₃	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟังในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₄	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₅	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัสในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₆	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่มในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₇	แทน	แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₈	แทน	ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₉	แทน	การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้านในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₁₀	แทน	โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในรูปคะแนนมาตรฐาน
ZX ₁₁	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวในรูปคะแนนมาตรฐาน
Y ¹	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z ¹	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จำแนกการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 วิชาภาษาอังกฤษ 1 ภาคเรียนที่ 1/2545

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ตอนที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ประกอบด้วย ตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 11 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทักษะต่อพฤติกรรม การสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และ ตัวแปรเกณฑ์คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าร้อยละของการจำแนกฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิชาภาษาอังกฤษ 1 ของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 3 และตาราง 4

ตาราง 3 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน (n=334)	ร้อยละ
ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท	52	15.6
	รายได้ต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท	129	38.6
	รายได้มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	153	45.8
	รวม	334	100.0

จากตาราง 3 นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับสูงคือ มากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 45.8)

ตาราง 4 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 วิชาภาษาอังกฤษ 1 ภาคเรียนที่ 1/2545

ตัวแปร	ระดับคะแนนเฉลี่ย ของตัวแปร	จำนวน (n=334)	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ 1	A = 4.00	13	3.9
	B+ = 3.50	18	5.4
	B = 3.00	44	13.2
	C+ = 2.50	81	24.3
	C = 2.00	85	25.4
	D+ = 1.50	62	18.6
	D = 1.00	29	8.7
	E = 0.00	2	0.6
รวม		334	100.0

จากตาราง 4 นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับพอใช้ (C) มากที่สุด คือร้อยละ 25.4 รองลงมาอยู่ในระดับดีพอใช้ (C+) ร้อยละ 24.3 ในระดับอ่อน (D+) ร้อยละ 18.6 ในระดับดี (B) ร้อยละ 13.2 ในระดับอ่อนมาก (D) ร้อยละ 8.7 ในระดับดีมาก (B+) ดีเยี่ยม (A) และตก (E) ร้อยละ 5.4 , 3.9 และ 0.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จำแนกตามคณะวิชา ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ตัวแปร	n = 334		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	SD	
ปัจจัยภายใน			
แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ	4.27	0.49	มีแรงจูงใจในระดับสูง
แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา	3.15	0.59	ใช้เป็นบางครั้ง
แบบการเรียนรู้โดยการฟัง	3.48	0.56	ใช้เป็นบางครั้ง
แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย	2.49	0.70	ใช้เป็นบางครั้ง
แบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส	3.30	0.56	ใช้เป็นบางครั้ง
แบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม	2.63	0.70	ใช้เป็นบางครั้ง
แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.48	0.71	ใช้เป็นบางครั้ง
ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ	3.99	0.51	ดีมาก
ปัจจัยภายนอก			
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	2.30	0.72	ระดับสูง
การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน	3.67	0.68	ดีมาก
โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	2.77	0.64	ปานกลาง

จากตาราง 5 นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูง ใช้แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทุกแบบเป็นบางครั้ง และมีทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษดีมาก มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ในระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากทางบ้านดีมาก มีโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษปานกลาง

ตอนที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 11 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ (X_1) แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา (X_2) แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการฟัง (X_3) แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย (X_4) แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส (X_5) แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม (X_6) แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง (X_7) ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ (X_8) การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน (X_9) โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (X_{10}) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{11}) และตัวแปรเกณฑ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ (Y) ดังแสดงในตารางที่ 6 - 8

ตาราง 6 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	X_{10}	X_{11}	Y
X_1	1.000											
X_2	0.341**	1.000										
X_3	0.319**	0.567**	1.000									
X_4	0.202**	0.549**	0.385**	1.000								
X_5	0.238**	0.465**	0.464**	0.422**	1.000							
X_6	0.134*	0.432**	0.384**	0.624**	0.445**	1.000						
X_7	0.304**	0.452**	0.441**	0.374**	0.457**	0.297**	1.000					
X_8	0.224**	0.153**	0.277**	0.086	0.307**	0.073	0.189**	1.000				
X_9	0.301**	0.304**	0.200**	0.310**	0.323**	0.239**	0.218**	0.340**	1.000			
X_{10}	0.246**	0.539**	0.373**	0.611**	0.329**	0.498**	0.391**	0.012	0.374**	1.000		
X_{11}	0.132*	0.034	0.060	0.059	0.039	0.041	0.063	-0.016	0.229**	0.122*	1.000	
Y	0.211**	0.316**	0.237**	0.275**	0.188**	0.167**	0.322**	-0.012	0.234**	0.285**	0.138*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ($r = 0.211, 0.316, 0.237, 0.275, 0.188, 0.167, 0.322, 0.234$ และ 0.285 ตามลำดับ) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = 0.138$)

นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = 0.341, 0.319, 0.202, 0.283, 0.304, 0.224, 0.301$ และ 0.246 ตามลำดับ) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม และ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = 0.134$ และ 0.132 ตามลำดับ)

แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตามีความสัมพันธ์ทางบวกกับ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.567, 0.549, 0.465, 0.432, 0.452, 0.153, 0.304$ และ 0.539 ตามลำดับ)

แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.385, 0.464, 0.384, 0.441, 0.277, 0.200$ และ 0.373 ตามลำดับ)

แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียน

เรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.422, 0.642, 0.371, 0.310$ และ 0.611 ตามลำดับ)

แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.445, 0.457, 0.307, 0.323$ และ 0.329 ตามลำดับ)

แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่มมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.297, 0.239$ และ 0.498 ตามลำดับ)

แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.189, 0.218$ และ 0.391 ตามลำดับ)

ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.340$)

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.374$ และ 0.229 ตามลำดับ)

โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = 0.122$)

ตาราง 7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	p
แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ (X ₁)	0.094	0.061	0.087	1.086	0.278
แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา (X ₂)	0.153	0.120	0.092	1.660	0.098
แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง (X ₃)	0.078	0.058	0.090	0.872	0.384
แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย (X ₄)	0.108	0.100	0.080	1.345	0.189
แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส (X ₅)	-0.042	-0.032	0.088	-0.488	0.626
แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม (X ₆)	-0.068	-0.064	0.074	-0.934	0.351
แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง (X ₇)	0.215	0.201	0.066	3.262**	0.001
ทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ (X ₈)	-0.204	-0.139	0.085	-2.410*	0.016
การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน (X ₉)	0.154	0.139	0.068	2.269*	0.024
โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (X ₁₀)	0.032	0.028	0.084	0.392	0.695
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X ₁₁)	0.073	0.070	0.055	1.343	0.180
R = 0.438 R ² = 0.192 a = 0.350					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 ตัวแปรแบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ และตัวแปรการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1

ตัวแปร				R	R ²	F	p
X ₇				0.322	0.104	38.534**	.000
X ₇	X ₂			0.374	0.140	13.932**	.000
X ₇	X ₂	X ₉		0.395	0.156	6.223*	.013
X ₇	X ₂	X ₉	X ₈	0.417	0.174	7.158**	.008

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 โดยเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญเข้าในสมการพยากรณ์ เริ่มจากตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุดกับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และเพิ่มตัวแปรอื่นๆ เข้าทีละตัว จากนั้นทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่เปลี่ยนแปลง ผลปรากฏว่าแบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองเป็นตัวแปรที่มีอำนาจสูงสุดในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 10.40 ($p < .001$) จึงเป็นตัวแปรอันดับแรกที่อยู่ในสมการ ตัวแปรอันดับสองที่ถูกนำมาเข้าสมการถดถอยคือ แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา ซึ่งสามารถร่วมพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.00 ($p < .001$) ตัวแปรที่ถูกนำเข้ามาในสมการถดถอยอันดับสามคือ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน ซึ่งสามารถร่วมพยากรณ์ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15.60 ($p < .013$) ส่วนตัวแปรที่ถูกนำเข้ามาในสมการถดถอยอันดับสี่คือ ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถร่วมพยากรณ์ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 17.40 ($p < .008$)

ตาราง 9 สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ในสมการการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	p
แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง (X ₇)	0.246	0.016	0.230	4.042	.000
แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา (X ₂)	0.229	0.074	0.180	3.109	.002
การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน (X ₉)	0.197	0.051	0.178	3.209	.001
ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ (X ₈)	-0.211	0.079	-0.144	-2.675	.008
$R = 0.417$ $R^2 = 0.174$ $a = 0.756$					

จากตาราง 9 แสดงตัวแปรที่ถูกนำเข้าไปในสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 คือ แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.246, 0.229, 0.197 และ -0.211 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 0.230, 0.180, 0.178 และ -0.144 ตามลำดับ โดยตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ได้ร้อยละ 17.4 และเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้คะแนนดิบ

$$Y^1 = 0.756 + 0.246 X_7 + 0.229 X_2 + 0.197 X_9 - 0.211 X_8$$

สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z^1 = 0.230 ZX_7 + 0.180 ZX_2 + 0.178 ZX_9 - 0.144 ZX_8$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 และศึกษาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายในและตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายนอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 336 คน เครื่องมือวิจัยที่ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมจำนวน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.4

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 6 ตอน โดยตอนที่ 1 ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว และตอนที่ 2-6 ประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิต ที่ได้รับในภาคเรียนที่ 1/2545 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 โดยแบ่ง

แบบการเรียนรู้เป็น 6 แบบประกอบด้วย แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .69 แบบการเรียนรู้โดยการฟัง จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .55 แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 แบบการเรียนรู้โดยการสัมผัส จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .61 แบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 และแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

ตอนที่ 6 แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

แบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 336 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.4

ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้จากคะแนนที่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 สอบในวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 โดยใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก พบว่า

1.1 ปัจจัยภายใน นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูง มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมาก ใช้แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการ

สัมผัส แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม และแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ในแต่ละแบบเป็นบางครั้ง

1.2 ปัจจัยภายนอก นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวในระดับสูง โดยมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวในระดับสูงถึงร้อยละ 45.8 ในระดับปานกลางร้อยละ 38.6 และในระดับต่ำร้อยละ 15.6 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง นิสิตได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้านดีมาก และมีโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 พบว่า

2.1 ตัวแปร 9 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรทัศนคติต่อการพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1

2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่

2.2.1 แรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทัศนคติต่อการพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ มีความสัมพันธ์กับแบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา มีความสัมพันธ์กับ แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทัศนคติต่อการพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษา

อังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.3 การเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟัง มีความสัมพันธ์กับแบบการเรียน ภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบ การเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทิศนะต่อ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของ ทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.4 ภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย มีความสัมพันธ์กับ แบบ การเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบ การเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และโอกาส ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.5 การเรียนภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส มีความสัมพันธ์กับแบบการ เรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ทิศนะต่อ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของ ทางบ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.6 แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับ แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.7 แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับทิศนะต่อ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทาง บ้าน และโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.8 ทิศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ มีความ สัมพันธ์กับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.9 การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน มีความสัมพันธ์กับ โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

2.2.10 โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับ ฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อเลือกกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ ทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 พบว่า แบบการเรียน ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา อังกฤษของทางบ้าน และ ทิศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ เป็น

ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ได้ร้อยละ 17.4 ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้คะแนนดิบ

$$Y^1 = 0.756 + 0.246 X_7 + 0.229 X_2 + 0.197 X_9 - 0.211 X_8$$

หรือ สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้คะแนนดิบ

$$Z^1 = 0.230 ZX_7 + 0.180 ZX_2 + 0.178 ZX_9 - 0.144 ZX_8$$

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 พบว่ามีประเด็นสำคัญซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาตัวแปรพยากรณ์ที่เป็นปัจจัยภายใน ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับในชีวิตประจำวันของคนในสังคมมากขึ้นกว่าเดิมมาก นิสิตอาจจะเห็นความสำคัญของการมีความรู้ในภาษาอังกฤษ จึงทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งมาสโลว์ (Maslow. 1970) จัดเป็นแรงจูงใจที่มีพื้นฐานมาจากความต้องการในขั้นสูงขึ้นไปที่เรียกว่าแรงจูงใจทางจิตวิทยา ที่มีอิทธิพลต่อองค์ประกอบการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาอังกฤษ (Brown. 1987 : 115) ซึ่งผู้เรียนบางคนจะสามารถเรียนภาษาได้ดีเพราะมีแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าคนอื่น ทั้งนี้ ลิตเติ้ลวูด (Littlewood. 1990 : 55-57) มองว่าแรงจูงใจมีองค์ประกอบหลายประการที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่น ความต้องการประสบความสำเร็จ ต้องการตอบสนองต่อประสบการณ์ใหม่ๆ เป็นไปในทำนองเดียวกันกับการ์ดเนอร์ (Gardner. 1972 : 114) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นความต้องการหรือปรารถนาที่จะเรียนรู้ภาษา เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ที่มีอยู่ในรูปภาษาอังกฤษ ทั้งในตำรา หนังสือ หรือในอินเตอร์เน็ต หรือเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนให้จบหลักสูตร และทำให้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความรู้เท่าทันต่อโลกในยุคที่มีวิทยาการสมัยใหม่เกิดขึ้นอยู่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเห็นว่าเป็นภาษาที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน ดังนั้น นิสิตจึงให้ความสำคัญต่อการเรียนวิชานี้ ดังจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.211 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ (2542 : 70-72) ที่ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี พบว่าค่าเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะสูงกว่าค่าเฉลี่ย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สรายุทธ์ เศรษฐขจร (2539 : 102-103) ที่พบว่าตัวแปรคุณลักษณะหนึ่งทางกายภาพของนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 แบบนั้น ผลการวิจัยพบว่า แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการฟัง แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการสัมผัส แบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยทำงานเป็นกลุ่ม และแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.316, 0.237, 0.275, 0.188, 0.167 และ 0.322 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเรียนรู้ภาษาเป็นศาสตร์หนึ่งที่ต้องมีการใช้ทักษะทุกด้าน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีความชอบใช้แบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งหรือทั้ง 6 แบบที่กล่าวมา ผสมผสานกันให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของตน เนื่องจากแบบการเรียนรู้เป็นวิธีการหนึ่งๆ อันเป็นลักษณะทางชีววิทยาที่ผู้เรียนแสดงออกร่วมกัน เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี โดยแต่ละคนจะมีวิธีการเรียนเฉพาะตน หรืออาจใช้หลายวิธีร่วมกัน (Dunn, Dunn & Perrin. 1994 : 2) ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่านิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เทพจะชัยแบบการเรียนรู้ทุกแบบในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวอลควิ (Walqui. 2000) และเอลลิส (Ellis. 1998 : 5-6) ที่พบว่าปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ วิธีการเรียนหรือแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน รวมถึงแรงจูงใจเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษา และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับนักวิจัยหลายคน เช่น สโปลสกี (Spolsky. 1990 : 100-152) ลิตเติ้ลวู้ด (Littlewood. 1990 : 62-67) และ ออกซ์ฟอร์ด (Oxford. 1994) ที่ศึกษาพบว่าแบบการเรียนรู้เป็นลักษณะที่แตกต่างของ แต่ละบุคคลที่นำมาใช้เพื่อเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน ตลอดจนส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วย

2. ตัวแปรด้านโอกาสในการเรียนรู้ อันเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่เป็นปัจจัยภายนอก ผลการวิจัยพบว่า โอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.285 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตที่มีโอกาสเรียนรู้หรือแสวงหาโอกาสเรียนรู้ภาษาอังกฤษบ่อยครั้ง จะทำให้นิสิตมีทักษะและความรู้สึกในทางดีต่อภาษาอังกฤษ ทำให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ หาโอกาสฝึกฝนและเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น ดังที่คราเชน (Krashen. 1982 : 32) เห็นว่าสื่อภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะโอกาสของการได้รับสื่อต่างๆ เป็นการรับข้อมูลเข้าทำให้ผู้เรียนมีการต่อเนื่องของข้อมูลทางภาษา

เนื่องจากภาษาเป็นสิ่งที่หนึ่งที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและใช้ทักษะการใช้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของภฤษณา ลิกขมาน (2544 : 93-96) ที่ว่า การเรียนภาษาอังกฤษเป็นการเรียนรู้ที่ ประกอบด้วยกระบวนการรับภาษา (Getting process) กระบวนการเก็บข้อมูล (Storing process) และกระบวนการค้นคืนภาษา (Retrieval and using process) อันได้แก่ การฝึกฝน ด้วยการพูดหรือเขียน ฝึกโดยใช้สถานการณ์สมมติ ฝึกพูดกับตัวเองเป็นภาษาอังกฤษ หรือแม้ แต่การพยายามเรียนรู้จากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ตำรา หนังสือพิมพ์ ฯลฯ และใช้กลวิธี ทางสังคมโดยผ่านทางกิจกรรมที่ผู้เรียนเกี่ยวข้องด้วย เช่น การเข้าร่วมงานที่มีชาวต่างชาติ เข้าร่วม ดังนั้น นิสิตที่แสวงหาโอกาสได้เกี่ยวข้องและใช้ภาษาอังกฤษอยู่บ่อยๆ จะส่งผลให้มี ทักษะในด้านนี้ดีกว่านิสิตที่ไม่มีโอกาสเรียนรู้อังกฤษได้มากเท่าที่ควร

ผลการวิจัยยังพบว่าตัวแปรการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน เป็นตัวแปร ที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีความ สัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.234 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองเห็น ความสำคัญของภาษาอังกฤษว่ามีความเกี่ยวข้องและเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม ปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง จึงสนับสนุนและส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนรู้วิชานี้อย่างเต็มที่ เช่น ซื้อหนังสือภาษาอังกฤษให้อ่าน สนับสนุนให้ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อค้นคว้าข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ให้ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุตรหลานได้เรียนพิเศษ ภาษาอังกฤษ ให้คำชมเชยหรือให้รางวัล และให้คำปรึกษาเมื่อบุตรหลานมีปัญหาเกี่ยวกับภาษา อังกฤษ สิ่งเหล่านี้อาจจะส่งผลให้นิสิตเรียนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศรี ชินดาปัญญากุล (2533 : 111-112) ซึ่งพบว่า ผู้ปกครองที่จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดหาอุปกรณ์การเรียน ภาษาอังกฤษ ให้ความช่วยเหลือและเอาใจใส่ สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษ ตลอดจนติดตามผลการเรียนของผู้เรียน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น ดังที่ ไช (Tsai. 1993 : 3129 – A) ได้ศึกษาพบว่า การที่บิดามารดาให้ความใกล้ชิดกับสมาชิกใน ครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนที่เป็นบุตรหลานทั้งด้านจิตใจและเงินทอง จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และผลงานวิจัยของ ทศพล สังข์ทิดนุ (2533 : 50) พบว่าการได้รับการส่งเสริมการเรียนจากทางบ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยนี้ยังเป็นไปในทำนองเดียวกันกับการศึกษาวิจัยของ นุชนาฏ วรยศศรี (2545 : 57) ที่พบว่า ตัวแปรด้านการส่งเสริมการเรียนของทางบ้านมีความสัมพันธ์ทาง บวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พระนครใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับตัวแปรด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมมีกำลังทรัพย์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ และสามารถส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรหลานได้เรียนพิเศษเพิ่มเติมมากขึ้น จึงอาจส่งผลให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันกับการศึกษาวิจัยของการ์เดนเนอร์ (Gardner, 1985 : 52) ที่พบว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ดี และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของบาร์นฮิลล์ (Barnhill, 1986 : 839-A) ที่ศึกษาพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

อนึ่ง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจะมีบทบาทควบคู่กับตัวแปรการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และตัวแปรโอกาสการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ หากครอบครัวของนิสิตมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีส่วนทำให้มีศักยภาพในการส่งเสริมและสร้างโอกาสให้นิสิตได้เรียนรู้และฝึกฝนภาษาอังกฤษมากขึ้น จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตสูงขึ้น ในขณะที่เดียวกัน หากครอบครัวของนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับปานกลาง แต่บิดามารดาเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ มีความเอาใจใส่ และให้การสนับสนุนในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมากขึ้น ก็อาจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตเป็นไปในทางที่ดีได้เช่นกัน

จากการศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 โดยใช้ตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกพบว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และแทบทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ต่อกัน ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ตัวแปรที่สามารถร่วมพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ได้ดี ได้แก่ แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายดา การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ แสดงว่าตัวแปรเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านแบบการเรียนนั้น ดันน์, ดันน์ และเพอร์รีน (Dunn, Dunn & Perrin, 1994 : 2) กล่าวว่า แบบการเรียนเป็นกลวิธีการเรียนรู้วิธีการใดวิธีการหนึ่งที่ผู้เรียนสนใจ หรือชอบใช้ หรือเป็นวิธีการ กระบวนการที่แตกต่างกันของแต่ละคนที่ใช้ในการรับข้อมูล และซิลเวอร์, สตรอง และเพอร์รีน (Silver, Strong & Perini, 2000 : 21) กล่าวว่าแบบการเรียนเป็นการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะตน เป็นความชอบในวิธีการเรียนรู้และกระบวนการคิดที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนด้วย

ตนเองจะมีลักษณะที่ชอบเรียนโดยมีการทำงานเพียงคนเดียว ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์งานได้ดีกว่า จดจำข้อมูลได้ดี เรียนรู้ได้เร็วและเข้าใจบทเรียนได้ดีกว่า (Reid. 1998 : 166) ส่วนผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา จะมีลักษณะที่ชอบเรียนรู้โดยใช้สายตาและสามารถจดจำได้ดีกว่า เช่น อ่านหนังสือ อ่านข้อความบนกระดานหรือในสมุดงาน ดูรูปภาพ หรือวิธีการอื่นที่ใช้สายตา (Reid. 1998 : 165) ซึ่งแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง และแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา เป็นตัวแปรของแบบการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลสูงในการร่วมพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิต ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตมักจะเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการอ่าน และพยายามจำข้อความบนกระดาน อ่านบทเรียนด้วยตนเอง อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ชมวิดีโอที่มีคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนท่องคำศัพท์และค้นหาความหมายของคำศัพท์ด้วยตนเอง สอดคล้องกับคำกล่าวของสจวร์ต ไคว์ตระกูล ที่ว่า การที่ผู้เรียนมีความชอบหรือสังเกตตนเองได้ว่าวิธีใดเอื้อต่อการเรียนรู้ได้ดี นับว่าเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ภาษาหรือแบบการเรียนรู้ (สจวร์ต ไคว์ตระกูล. 2541 : 148) จึงทำให้ผู้เรียนใช้ทักษะและใช้วิธีการเรียนรู้ในแบบที่ตนเองชอบและสนใจ และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้มากกว่าผู้เรียนที่ถูกบังคับให้เรียนในแบบการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง (Lightbown & Spada. 1993 : 41) ดังนั้น แบบการเรียนรู้จึงเป็นวิธีการที่ผู้เรียนรวมความสนใจและเป็นกระบวนการของตนเพื่อรับข้อมูลที่ได้จากการเรียน อันมีผลให้ผู้เรียนที่ได้รับการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนที่ตนเองชอบ จะทำให้มีคะแนนการเรียนสูงขึ้น (Dunn, Griggs, Olson & Beasley. 1995 : 353) ดังมีงานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนต่อการเรียนรู้ และแบบการเรียนรู้ก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียน (Oxford. 1994) ซึ่งปรากฏในผลการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning strategies) ของทูเดอร์ (Tudor. 1996 : VIII) ที่พบว่าวิธีการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวกำหนดรูปแบบในการจัดกระบวนการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้มีการยอมรับพัฒนาการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไปตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคน (Individualization) (รุ่งทิพย์ รัตนทานุสร. 2544 : 67) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรชชนินทร์ ฉายแก้ว (2536 : 87) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ แบบการเรียนรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าแบบการเรียนรู้แต่ละแบบมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปในทำนองเดียวกับผลการวิจัยของคาร์โบ (Carbo. 1992 : 19-29) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เมื่อผู้สอนได้สอนตามแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความถนัด

ผลงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชนาฏ วรยศศรี (2544 : 57) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้

และพบว่าตัวแปรด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของทางบ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปราโมทย์ ครอบบุญศรี (2533 : 52) พบว่าตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ การได้รับความสนับสนุนจากผู้ปกครองในการเรียนภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งการ์ดเนอร์ กล่าวว่า แม้ว่าการได้รับการส่งเสริมจากบิดามารดาจะไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน แต่ก็ทำให้บุตรหลานของตนเกิดความชอบด้านภาษา ทำให้มีแรงจูงใจสูงขึ้น เกิดความซาบซึ้งและปรารถนาที่จะศึกษาด้านภาษาต่อไป (Gardner, 1985 : 120-123) ดังนั้น การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากทางบ้าน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ร่วมสนับสนุนให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเรียนที่เกิดสัมฤทธิ์ผลนั้น นอกจากผู้เรียนจะได้รับวิธีการสอนของผู้สอนที่มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน และฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ ฝึกร้อยอย่างต่อเนื่อง อันจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แล้ว ยังต้องให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อีกทางหนึ่งด้วย (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543 : 20)

ในงานวิจัยนี้ยังพบว่าตัวแปรทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นตัวแปรร่วมอีกตัวแปรหนึ่ง ที่สามารถร่วมพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ ที่นักวิจัยเชื่อว่าพฤติกรรมการสอนมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้และทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2535 : 47) แต่ค่าน้ำหนักของตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิต ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language) ผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในภูมิสำเนาของตนเองจะขาดสิ่งแวดล้อมหรือบรรยากาศของภาษาที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่ ซึ่งแตกต่างกับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English as a Second Language) ที่มีโอกาสอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาษาอังกฤษ ได้ฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นภาษาอังกฤษ (อดิสร กาศิtib, 2539-2540 : 50) ทำให้มีทักษะด้านภาษาอังกฤษดีกว่าผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนั้น ถึงแม้ว่านิสิตจะมีทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนเป็นไปในทางบวก แต่เนื่องจากทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษเป็นความสามารถพิเศษที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและทบทวนจนสามารถนำไปใช้งานได้ (กฤษณา สิกขมาน, 2543 : 62) จึงอาจทำให้การเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของนิสิต มีผลต่อการสร้างความรู้ความสามารถใน

ภาษาอังกฤษที่จำกัดด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ หรือด้านโครงสร้างประโยค มีข้อจำกัดในเรื่องโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (อดิสร่า กาศิปป. 2539-2540 : 51) และมีผลให้ผู้เรียนส่วนใหญ่จะไม่รู้ความหมายของศัพท์ รวมทั้งไม่สามารถนำคำศัพท์เหล่านั้นมาเรียงเป็นประโยคที่ถูกต้อง สละสลวยได้ (บุญเลิศ วงศ์พรหม. 2543 : 44) จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมีแนวโน้มเป็นไปในทางตรงกันข้าม ด้วยเหตุนี้ หากมีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสทั้งรับรู้ (Acquire) และเรียนรู้ (Learn) รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ อาจส่งผลต่อนิสิตให้มีการพัฒนาทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สายตา การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ดังนั้น ในการพัฒนาความรู้และทักษะในด้านภาษาอังกฤษของนิสิต ผู้สอนควรจัดหรือปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้ส่งเสริมและสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนให้มากที่สุด โดยอาจจัดกิจกรรมและสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ในการเรียนภาษาอังกฤษที่สนับสนุนให้นิสิตได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้นและได้ขยายความรู้เดิมของตนเอง อีกทั้งควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการฝึกปฏิบัติในทุกทักษะให้มากที่สุด เพื่อที่นิสิตจะได้ใช้ทักษะทางภาษาอังกฤษทั้งการพูด ฟัง อ่าน เขียน และแปลความ อันจะทำให้การเรียนรู้และการฝึกทักษะด้านภาษาอังกฤษเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรสร้างความร่วมมือกับทางบ้านในอันที่จะส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างแรงจูงใจ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมทางบ้านที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังเช่น มีความเอาใจใส่สนับสนุนและส่งเสริมให้กำลังใจแก่นิสิต จัดหาอุปกรณ์ที่ส่งเสริมด้านการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ส่งเสริมให้เรียนพิเศษเพิ่มเติม สนับสนุนให้ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ รวมทั้งให้เข้าร่วมกิจกรรมในชมรมและสมาคมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสเรียนรู้นอกชั้นเรียน เป็นการฝึกฝนเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

3. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่านิสิตมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูง ดังนั้นผู้สอนและผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญของแรงจูงใจ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมของชั้นเรียน อาคาร และสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้าน

แรงจูงใจ มีการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ และใช้สื่อการสอนที่สร้างแรงจูงใจให้แก่ นิสิตมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการกำหนดตัวแปรพยากรณ์ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารจากต่างประเทศ โดยพิจารณาว่าน่าจะเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และพบว่าตัวแปรที่มีอำนาจสูงในการร่วมพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี 4 ตัวแปร ได้แก่ แบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง แบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สหายดา การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน และ ทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ จึงน่าจะมีการศึกษาว่า มีองค์ประกอบอื่นนอกเหนือจากนี้อีกหรือไม่ที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. การศึกษาวิจัยนี้ได้กำหนดศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่การส่งเสริมให้เยาวชนและนิสิตนักศึกษาของไทยมีความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษทั้งสามารถพูด ฟัง อ่าน และเขียนได้อย่างดี จึงควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตสถาบันอื่น และศึกษาวิจัยว่าแบบการเรียนใดที่มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในสถาบันการศึกษาอื่น เพื่อให้ผู้สอนได้ทราบแบบการเรียนของผู้เรียน และเพื่อจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน อันเป็นการพัฒนาความรู้ด้านภาษาอังกฤษให้แก่ นิสิตนักศึกษาในสถาบันนั้นๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. (2526). *รายงานการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ การสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. (2545, 14 มีนาคม). "ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ," เอกสารประกอบการประชุมเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการจัดการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษ. เอกสารหมายเลข 2. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ภุชญา ลิกขมาน. (2544, มกราคม-มิถุนายน). "วิธีการเรียนภาษาอังกฤษอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ," *วารสารศรีปทุมปริทัศน์*. 1(1) : 93-103.
- กัญญา สีนชวนนท์, วิทยาพรรณ ทองโสภิต และ ระเบียบ ณ กาฬสินธุ์. (2524). *รายงานผลการ วิจัยเรื่องภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัย กับความต้องการของสังคมปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กิ่งกมล ทวีชาติวิทยากุล. (2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบจัดระดับชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับภูมิหลังของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การ มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543, มกราคม-ธันวาคม). *การแปลหนังสือเพื่อพัฒนาชาติ*, *วารสาร เซนต์จอห์น*. 3(3) : 189-196.
- ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. (2531). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบด้าน ภูมิหลัง ด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน และด้านการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ เหมนาถ. (2528). *ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์ วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจลิยวศรี พิบูลชล, ผศ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชุตติกาญจน์ บุญญะริติสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ อาคาร 2 ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ 20 มีนาคม 2545.
- ดำรง นิมมานพิสุทธิ์. (2536). *การศึกษาแบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การ มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). *บทสรุปสำหรับผู้บริหารโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิรูปการเรียน การสอนระดับอุดมศึกษา*. เอกสารโครงการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- ทศพล สังข์ทิตนุ. (2533). "ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางบ้านและสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 10," รวมบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ปีการศึกษา 2532. หน้า 189. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพเรศ ศรีนวลดี. (2543). พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาเลขานุการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวัลย์ มาแสง. (2532). การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย. กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์อักษร.
- นันทิยา ผิวงาม. (2540). ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการในสถาบันราชภัฏ สหวิทยาลัยอีสานเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิโลบล นิ่มกิ่งรัตน์ และคนอื่นๆ. (2526). "การประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," รายงานวิจัย. ฝ่ายวางแผนและพัฒนา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 วิชาเอกภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2529. (2530). "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก," รายงานการวิจัย. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นุชนาฏ วรยศศรี. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เนตรปรีชา ชุมไชโย. (2544). ฝึกภาษาอังกฤษกันยังไ้ ทำไมไม่สำเร็จสักที. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- บุญเลิศ วงศ์พรหม. (2543, กรกฎาคม – ธันวาคม). "การสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21," วารสารศรีปทุม. 3 (1) : 40-49.
- เบญจา สืบเสน. (2530). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะฟัง-พูด และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีฝึกความเข้าใจแบบสุดทัศนาคาลลี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปฏิรูปการเรียนรู้, คณะอนุกรรมการ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ประสงค์ แสงแก้ว. (2521). พฤติกรรมการสอนของครูในวิทยาลัยครูลำปางตามทัศนะและความคาดหวังของนักศึกษา. ปรินญานิพนธ์. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราโมทย์ ครองบุญศรี. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังนักเรียน แรงจูงใจ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ. (2542). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน: กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์. (2542-2543). "การศึกษาสไตล์ในการเรียนรู้ (Learning Style) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ," *ภาษาปริทัศน์*. 18 : 102-119.
- ปิ่นวดี จิระนราณรงค์. (2519). ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). *การมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- พรชูลี อาชาวำรุง. (2537). "สไตล์การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาไทย," *งานวิจัย*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร. (2538). ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณิตศาสตร์ตามความเห็นของนักเรียนโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญศรี ชินดาปัญญากุล. (2533). "วิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร," *รวมบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ปีการศึกษา 2532*. หน้า 111-112. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2523). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2524). *การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2545, 11 มิถุนายน). *สรุปจำนวนนิสิต (ภาคปกติ) ประจำปีการศึกษา 1/2545*. กองบริการการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2543, มิถุนายน). *คู่มือ 1 มาตรฐานการประกันคุณภาพทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เมธี ปิลันธนาพันธ์. (2541, กรกฎาคม – ธันวาคม). "รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา," *วารสารศรีปทุม*. 1(1) : 42-55.
- รชรินทร์ ฉายแก้ว. (2536). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญแบบการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (วัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งทิพย์ รัตนทานุสร. (2544). "การสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ," *วารสารทางวิชาการราชภัฏกรุงเทพฯ*. 7(14) : 66-73.
- วราพร พุ่มมณี. (2529). *พฤติกรรมของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการใช้กิจกรรมและสื่อการสอนสำเร็จรูปตามคู่มือครู : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2534, กรกฎาคม). "การอุดมศึกษากับความเป็นนานาชาติ," *อุดมศึกษาปริทัศน์*. 5(3) : 8.
- วิเศษ ชินวงศ์. (2544, กุมภาพันธ์). "ปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนสำคัญที่สุด," *วารสารวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ*. 4(2) : 31-41.
- ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์. (2539). *การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริเพ็ญ มากบุญ. (2541). "แต่...ผู้เบิกทางแห่งปัญญา," *คุรุสารทพสตรี*. 2(1) : 55-65.
- ศิริณา บุญยสงวน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชุติกานจน์ บุญญะจิตติสุข เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่อาคาร 2 ภาควิชาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ 2 เมษายน 2545.
- ศรัระพร จันทโนทก. (2538). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สัจด์ อุทรานนท์. (2525). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สรายุทธ์ เศรษฐจิตร. (2539). *การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ*. ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- สุจินดา อภิชาติวัฒน์. (2536). *การศึกษาปัญหาและความต้องการในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตพื้นฐานของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร*. ปริญญาโท กศ.ม. (ภาษาอังกฤษ).
พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ อ่อนไสว. (2541). "องค์ประกอบของการเรียนการสอน," *คุรุสารเทพสตรี*. 2(1) : 98-102.
- สุพัตรา วิจิตโสภ. (2535). "ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์," *รวมบทความย่อปริญญาโท ปี พ.ศ. 2529-2534*. หน้า 40-41. สงขลา : ฝ่ายวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิสร กาดิ๊บ. (2539-2540). "เทคนิค TOL," *วารสารภาษาปริทัศน์*. 2 : 50-57.
- อดุลย์ วิริยะเวชกุล. (2540). "การพัฒนาภาษาอังกฤษในบัณฑิตศึกษา," *บันทึกบัณฑิตศึกษา*. หน้า 45-55. สิ่งพิมพ์บัณฑิตวิทยาลัย 3/2540. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2522, มิถุนายน) "โครงสร้างของประสิทธิภาพของการสอน," *วารสารทางการศึกษา*. 4 : 33-42.
- Arnold, Jane. (1999). *Affect in Language Learning*. New York: Cambridge University Press.
- Anastasi, Anne. (1961). *Psychological Testing*. 2nd ed. New York: Mac Millan.
- Bailey, Kathleen M. (1986). *Class Lecture*. Monterey Institute of International Studies. Spring 1986.
- Barnhill, D.C. (1986, September). "The Relationship Between Secondary Students Achievement in Mathematics and Parental Support for Education in Selected School Districts in South Carolina," *Dissertation Abstracts International*. 47(3): 839 – A.
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hill.
- _____. (1986, February). "Automaticity," *Educational Leadership*. 43 : 70-77.

- Brown, H. Douglas. (1981). "Affective Factors in Second Language Learning," in *The Second Language Classroom: Direction for the 1980's*. New York: Oxford University Press. p.113-129.
- _____. (1987). *Principles of Language Learning and Teaching*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall Inc.
- _____. (1994). *Principles of Language Learning and Teaching*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Carbo, M. (1992, January – February). "Giving Unequal Learners and Equal Chance: A Reply to a Biased Critique of Learning Styles," *Remedial & Education*. 13(1), 19-29.
- Cartwright, Carol A. and G. Phillip Cartwright. (1984). *Developing Observation Skills*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Book.
- Chapelle, C. & Roberts, C. (1986, March). "Ambiguity Tolerance and Field Independence as Predictors in English as a Second Language," *Language Learning*. 36(1) pp. 27-45.
- Claxton, Charles S. & Murrell, Patricia H. (1988). *Learning Styles*. (Online). Available: <http://www.askeric.org>. ERIC_NO: ED301143.
- Cook, Vivian. (1991). *Second Language Learning and Language Teaching*. New York: Edward Arnold.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essential of Psychological Testing*. 3rd ed. New York: Harper and Row.
- Denmark, William. (2000, May). "A Rationale for the Pro-Active Use of English by Thais," *ASA/HL-THAILAND JOURNAL*. 3(1) : 204-216.
- Dickinson, Leslie. (1994). *Self-Instruction in Language Learning*. Cambridge: Press Syndicate of the University of Cambridge.
- Dunn, Rita. (1983). "Learning Style and It Relation to Exceptionality at Both the Ends of the Spectrum," *Exceptional Children*, 49, 496-506.
- Dunn, Rita & Dunn, Kenneth. (1992). *Teaching Elementary Students Through their Individual Learning Styles: Practical Approaches for Grades 3-6*. Boston: Allyn & Bacon.
- _____. (1993). *Teaching Secondary Students Through Their Individual Learning Styles: Practical Approaches for Grades 7-12*. Boston: Allyn & Bacon.
- Dunn, R., Dunn, K. & Perrin, J. (1994). *Teaching Young Children Through Their Individual Learning Styles*. Massachusetts: Allyn and Bacon, A Division of Simon & Schuster, Inc.

- Dunn, R., Dunn, K. & Price, G.E. (1979). *The Productivity Environmental Preference Survey*. Lawrence, KS: Price Systes.
- Dunn, R., Griggs, S.A., Olson, J. & Beasley, M. (1995, July). "A Meta-analytic Validation of the Dunn and Dunn Model of Learning Style Preferences," *The Journal of Educational Research*, 88(6) : 353-362.
- Dunn, R., Griggs, S. & Price, G. (1993). "Learning Styles of Mexican-American and Anglo-American Elementary-school Students," *Journal of Multicultural Counseling and Development*. 21(4) : 237-247. EJ470 183.
- Ellis, Rod. (1994). *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- _____. (1998). *Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. Auckland: McGraw-Hill.
- Fischer, B., & Fischer, L. (1979). "Styles in Teaching and Learning," *Educational Leadership*. 36, pp. 245-254.
- Flanders, Ned A. (1970). *Analysis of Teaching Behavior*. Massachusett, Addison Wesley Publish Company, 448 p.
- Flemming, Michael C. & Joseph G. Nellis. (1994). *Principles of Applied Statistics*. London: Routledge.
- Freund, John E. (1979). *Modern Elementary Statistics*. 5th ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc..
- Gardner, R.C. (1973). *Focus on the Learner: Pragmatic Perspectives for the Language Teacher*. edited by J.W. Otter and J.C. Richards. Rowley: Newbury House.
- _____. (1985). *Social Psychology and Second Language Learning*. London: Arnold (Publishers) Ltd.
- Gardner, R.C. & Lambert, W.E. (1972). *Attitudes and Motivation in Second Language Learning*. Roley: Newbury House.
- Gardner, R.C. & Smythe, P.C. (1975). "Motivation and Second Language Acquisition," *Canadian Modern Language Review*. 31 : 218-30.
- Genesse, F. (1984). "Psycholinguistic Aspects," in C. Rivera (ed.), *Communicative Competence Approaches to Language Proficiency Assessment: Research and Application*. Multilingual Matters Ltd.

- Griggs, S. & Dunn, R. (1996). *Hispanic-American Students and Learning Styles*. (Online). Available: <http://www.askeric.org>. ERIC_No: ED393607.
- Gunderson, B. & Johnson, D. (1980). "Building Positive Attitudes by Using Cooperative Learning Groups," *Foreign Language Annals*. 13, pp. 39-43.
- Hudgens, B. (1993, February). "The Relationship of Cognitive Style: Planning Ability and Locus-of-Control to Achievement for Three Ethnic Groups (Anglo, African-American, Hispanic)," *Dissertation Abstracts International*. A53 – 08, 2744.
- Jacob, E. & Mattson, B. (1987). "Using Cooperative Learning with Language Minority Students: A Report from the Field," *Washington, D.C.: Center for Language Education and Research*. Center for Applied Linguistics.
- Jakobovits, Loen A. (1971). *Foreign Language Learning: A Psycholinguistic Analysis of the Issues*. 2nd ed. Rowley Mass: Newbury House Publishers.
- Jalali, F. (1988). "A Cross-Cultural Comparative Analysis of the Learning Styles and Field Dependence / Independence Characteristics of Selected Fourth-, Fifth-, and Sixth-Grade Students of Afro, Chinese, Greek and Mexican Heritage," *Doctoral Dissertation*, St. John's University, Jamaica, NY. *Dissertation Abstracts International*, 50(62), 344A.
- Kinsella, K. (1995). "Understanding and Empowering Diverse Learners in the ESL Classroom," in Reid, J.M. (ed.) *Learning Styles in ESL/EFL Classroom*. (pp. 170-195). Boston: Heinle & Heinle.
- Kramas, C. (1975, May). "Progress Through College: Determinants of Successful Completion of Each Undergraduate Year," *Dissertation Abstracts International*. 35(11) : 7081-A : May.
- Krashen, S.D. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Oxford: Pergamon Press.
- Leaver, B.L. (1986). "Hemisphericity of the Brain and Foreign Language Teaching," *Folia Slavica*. 8, pp. 76-90.
- Lightbown, P.M. & Spada, N. (1993). *How Languages are Learned*. Oxford: Oxford University Press.
- Littlewood, William T. (1990). *Foreign and Second Language Learning*. New York: Cambridge University Press.
- Maslow, Abraham H. (1970). *Motivation and Personality*. Second edition. New York: Harper & Row.

- Murray, James. (1982). *Restaurant English: Communication with the International Traveller*. Oxford: Pergamon Press.
- Naiman, N., Frohlich, M., & Todesco, A. (1975). "The Good Language Learner," *TESL Talk*. 6, pp. 58-75.
- Nuan, David. (1990). *What is Second Language Classroom Research?* (Online). Available: <http://www.askeric.org>. ERIC_NO: ED321550.
- Ovando, C.J. and Collier, V.P. (1987). *Bilingual and ESL Classrooms: Teaching in Multicultural Contexts*. New York: McGraw-Hill Book Co.
- Oxford, Rebecca. (1989). *The Role of Styles and Strategies in Second Language Acquisition*. (Online). Available: <http://www.askeric.org>. ERIC_NO: ED376707.
- _____. (1994). *Language Learning Strategies*. (Online). Available: <http://www.askeric.org>. ERIC_NO: ED376707.
- Parkerson, J.A. and others. (1984, August). "Exploring Causal Models of Educational Achievement," *Journal of Educational Psychology*. 76 : 638-646.
- Parry, T.S. (1984). "The Relationship of Selected Dimensions of Learner Cognitive Style, Aptitude, and General Intelligence Factors to Selected Foreign Language Proficiency Tasks of Second-year Students of Spanish at the Secondary Level," *Dessertation*. Ohio State University, Columbus, OH.
- Reid, Joy M. (1987). "The Learning Style Preferences of ESL Student," *TESOL QUARTERLY*. 21(1) : 87-111.
- _____. (1995). *Learning Styles in the ESL/EFL Classroom*. Boston: Heinle & Heinle.
- _____. (1998). *Understanding Learning Styles in the Second Language Classroom*. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- _____. (1999). "Affect in the Classroom: Problems, Politics and Pragmatic," *Affect in Language Learning*. Edited by Arnold J., New York: Cambridge University Press. 297-306.
- Rowntree, Derek. (1981). *A Dictionary of Education*. London: Haper & Row.
- Rubin, J.Z. (1976). *Social Psychology*. People in Group. New York: John Wiley.
- Sharan, Y. (1985). "Cooperative Learning Effects on the Ethic Relations and Achievement in Israel Junior High School Classrooms," In Slavin, R. et al. (Eds.), *Learning to Cooperate, Cooperating to Learn*. pp. 314-344. New York: Plenum.
- Shipman, S. & Shipman, V. (1985). "Cognitive Styles: Some Conceptual, Methodological, and Applied Issues," In Gordon, E. (Ed.) *Review of Research in Education*. Vol. 12, pp. 229-291. Wahington, D.C.: American Educational Research Association.

- Silver, H., Strong, R. & Perini, M. (1997, September). "Integrating Learning Styles and Multiple Intelligences," *Educational Leadership*. 5(1) : 22-27.
- _____. (2000). *So Each May Learn : Integrating Learning Styles and Multiple Intelligences*. Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD).
- Sim, J. (1988). "Learning Styles of Black-American, Mexican-American, and White-American Third- and Fourth-Grade Students in Traditional Public Schools," *Doctoral Dissertation University of Santa Barbara*, Santa Barbara, CA.
- Skehan, P. (1989). *Individual Differences in Second Language Learning*. London: Edward Arnold.
- Song, In-Sub & Hattie, John . (1984, December). "Home Environment, Self-concept and Academic Achievement: A Causal Modeling Approach," *Journal of Educational Psychology*. 76 : 1269-1281.
- Spolsky, Bernard. (1990). *Conditions for Second Language Learning*. New York: Oxford University Press.
- Stern, H.H. (1983). *Fundamental Concepts of Language Teaching*. Oxford University Press.
- Stevens, Peter. (1978). "The Nature of Language Teaching," in *Understanding Second and Foreign Language Issues & Approaches*. pp. 179-203. Edited by J.C. Richards. Rowley: Newbury House.
- Tsai, Den-Mo. (1993, March). "Family Impact on High-achieving Chinese-American Students: A Qualitative Analysis," *Dissertation Abstracts International*. 53(9) : 3129-A.
- Tubor, I. (1996). *Learner-centredness as Language Education*. New York: Cambridge University.
- Walqui, Aida. (2000). *Contextual Factors in Second Language Acquisition*. (Online). Available: <http://www.askeric.org>. ERIC_NO: ED444381.
- Willing, K. (1988). *Learning Styles in Adult Migrant Education*. Adelaide, South Australia. National Curriculum Research Council.
- Wongsotorn, Achara. (1976, October). " Relationships Between Student Background and Motivation Toward English Achievement," *PASAA 1& 2* : 211-225
- Yong, F. & Ewing, N. (1992). "A Comparative Study of the Learning-Style Preferences Among Gifted African-American, Mexican-American and American Born Chinese Middle-Grade Students," *ROEPER REVIEW*. 14(3) : 120-123. EJ 447 200.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ได้รับข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง จึงขอความร่วมมือจากนิสิต โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ของแบบสอบถามแต่ละตอน ทุกคำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวท่านหรือการเรียนของท่าน ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปแปลผลและสรุปผลในภาพรวม อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสนองตอบต่อความต้องการและพัฒนาศักยภาพด้านภาษาอังกฤษของนิสิตต่อไป

แบบสอบถามมี 6 ตอน โดยตอนที่ 1 ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัว และ ตอนที่ 2-6 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิต ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตที่ได้รับในภาคเรียนที่ 1/2545

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษของทางบ้าน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณนิสิตที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัว

1. เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่คาดว่าจะมีผลต่อการสนับสนุนการเรียนของนิสิต ดังนั้นจึงขอความร่วมมือนิสิตทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวในด้านรายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยประมาณ
☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000 – 20,000 บาท ☐ มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป
2. เนื่องจากระดับคะแนนเฉลี่ยเป็นผลสัมฤทธิ์จากปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านต่าง ๆ ดังนั้นจึงขอความร่วมมือนิสิตทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA) วิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 101) ที่ท่านได้รับตามความเป็นจริง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545
☐ A ☐ B+ ☐ B ☐ C+ ☐ C ☐ D+ ☐ D ☐ E

ตอนที่ 2

แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุดเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ทำให้ท่านเรียนภาษาอังกฤษ โดยอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วจึงเลือกระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้า ความรู้ที่มีในตำราภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้น					
2. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ามีความรู้ทันกับ วิทยาการสมัยใหม่มากขึ้น					
3. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ามีโอกาสได้รับ การคัดเลือกเข้าทำงานมากขึ้น					
4. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ามีโอกาสเรียนต่อ ในระดับสูงมากขึ้น.....					
5. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้าหาความรู้ใน อินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น					
6. ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากไม่ต้องการเรียนต่อในสาขาที่ใช้ ภาษาอังกฤษ.....					
7. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ามีความก้าวหน้า ในหน้าที่การงานในอนาคต.....					
8. ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเอกที่เรียน					
9. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ามีความมั่นใจ มากขึ้นในการพบและสนทนากับชาวต่างชาติ					
10. ภาษาอังกฤษทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นคนทันสมัย					
11. ข้าพเจ้าเรียนภาษาอังกฤษเพราะต้องการ สื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเข้าใจ					
12. ภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ามีโอกาสสอบ แข่งขันชิงทุนการศึกษาต่อในต่างประเทศ					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

คนเรามีแบบการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนรู้ได้หลายวิธี และบางคนจะชอบใช้วิธีเรียนรู้ที่ตนเองถนัด เช่น บางคนจะเรียนในเบื้องต้นโดยใช้สายตา (Visual learners) หรือการฟัง (Auditory learners) บางคนเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกายหรืองานที่ต้องใช้การสัมผัส (Kinesthetic หรือ Tactile learners) บางคนเรียนได้ดีกว่าหากได้ทำงานตามลำพัง (Individual learners) หรือบางคนชอบเรียนเป็นกลุ่ม (Group learners)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดในการเรียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่ท่านใช้ โดยอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วจึงเลือกกระดานการใช้แบบการเรียนรู้ (หรือวิธีการเรียน) ภาษาอังกฤษของท่าน

ลักษณะของแบบการเรียนรู้ (หรือวิธีการเรียน)	ระดับปฏิบัติ				
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	เป็นบางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
<u>ท่านมีวิธีการเรียนโดยใช้สายตา โดย</u>					
1. อ่านและพยายามจำในสิ่งที่ผู้สอนเขียนบนกระดาน					
2. ทบทวนบทเรียนโดยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ					
3. อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ					
4. อ่านป้ายประกาศโฆษณาที่เป็นภาษาอังกฤษ					
5. ชมวิดีโอที่มีคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ					
<u>ท่านมีวิธีการเรียนโดยการฟัง โดย</u>					
6. ฟังเทปภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนคำศัพท์และบทเรียน					
7. ฟังคำศัพท์ที่ผู้สอนออกเสียง (stress) ให้ฟัง					
8. ฟังเพื่อนหรือผู้สอนทบทวนบทเรียน					
9. ฟังบทสนทนาและการบรรยายเป็นภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน					
10. ฟังวิทยุหรือดูภาพยนตร์ที่บรรยายด้วยเสียงภาษาอังกฤษ					
<u>ท่านมีวิธีการเรียนโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย โดย</u>					
11. สนทนาและให้ความช่วยเหลือชาวต่างประเทศที่พบตามสถานที่ต่างๆ เช่น ตอบคำถามต่างๆ ฯลฯ					
12. เคลื่อนไหวมือและแสดงท่าทางประกอบขณะเล่าเรื่องหรือพูดภาษาอังกฤษ					

ลักษณะของแบบการเรียนรู้ (หรือวิธีการเรียน)	ระดับปฏิบัติ				
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	เป็นบางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
13. ฝึกทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษจากคู่มือต่างๆ					
14. อาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติในชั้นเรียน.....					
15. ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษานอกเวลาเรียน..					
<u>ท่านมีวิธีการเรียนโดยการสัมผัส โดย</u>					
16. จดคำศัพท์ที่สำคัญขณะที่เรียนภาษาอังกฤษ.....					
17. จดคำบรรยายของผู้สอนในขณะที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ.....					
18. ขีดเส้นใต้คำสำคัญในขณะที่เรียนภาษาอังกฤษ.....					
19. เล่นเกมการต่อคำศัพท์ (scrabble) เพื่อฝึกภาษาอังกฤษ					
20. เขียนคำศัพท์ติดฝาผนังห้องของที่บ้าน เพื่อช่วยทบทวนความจำ					
<u>ท่านมีวิธีการเรียนโดยทำงานเป็นกลุ่ม โดย</u>					
21. ทบทวนบทเรียนและท่องคำศัพท์กับกลุ่มเพื่อน.....					
22. ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษกับกลุ่มเพื่อน.....					
23. ร่วมแสดงบทบาทสมมติกับกลุ่มเพื่อน					
24. ทำงานภาษาอังกฤษที่ผู้สอนมอบหมายให้ร่วมกับกลุ่มเพื่อน					
25. ร่วมกิจกรรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษกับกลุ่มเพื่อน เช่น จัดบอร์ดในวิชาภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมในชมรมภาษาอังกฤษ ฯลฯ					
<u>ท่านมีวิธีการเรียนด้วยตนเอง โดย</u>					
26. อ่านและทบทวนบทเรียนด้วยตนเองตามลำพัง					
27. ทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษด้วยตนเอง.....					
28. ท่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษตามลำพัง					
29. ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้หนังสือและเทปตามลำพัง					
30. ค้นศัพท์ภาษาอังกฤษจากพจนานุกรมด้วยตนเอง.....					

ตอนที่ 4

แบบสอบถามทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยอ่านแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วจึงเลือกระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ชี้แจงแผนการสอน (Course Syllabus) ให้นิสิตทราบอย่างชัดเจน					
2. กำหนดจุดประสงค์และบทเรียนได้อย่างชัดเจน					
3. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่แจ้งไว้					
4. เตรียมอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษในแต่ละรายวิชา.....					
5. มีเอกสารประกอบการสอน.....					
6. เสนอเนื้อหาของบทเรียนได้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของนิสิต					
7. ใช้วิธีการสอนหลากหลายวิธีที่เหมาะสมกับบทเรียน					
8. สอดแทรกเกร็ดความรู้ทั่วไปในขณะที่สอน ให้นิสิตไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
9. มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ดี					
10. ให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน					
11. เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นระหว่างการเรียนการสอน					
12. ติดตามงานที่มอบให้นิสิตทำอย่างสม่ำเสมอ ตรวจงานทันเวลา และแจ้งข้อบกพร่องการใช้ ภาษาอังกฤษของนิสิต.....					
13. อธิบายเกณฑ์การประเมินผลให้นิสิตทราบอย่าง ชัดเจนล่วงหน้า					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14. มีการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนเป็นระยะๆ					
15. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว ก่อนที่จะเรียนบทต่อไป					
16. ให้โอกาสนิสิตรับรู้ผลการสอบหรือการทำงานของตนและร่วมกันวิเคราะห์ผลงาน.....					
17. ติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนของนิสิตเสมอ					
18. สำเนียงที่ใช้ในการพูดชัดเจน ใช้คำพูดกระชับรัด เข้าใจง่าย มีระดับเสียง และจังหวะในการพูดดี					
19. มีความตั้งใจในการสอนและให้ความสนใจนิสิต โดยทั่วถึงในขณะที่สอน					
20. ใช้กิริยาและวาจาที่สุภาพขณะทำการสอน					
21. มีวิธีและท่าทางการสอนที่ดึงดูดความสนใจ ของนิสิต					
22. ใช้วาจาที่ให้นิสิตมีกำลังใจในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น และกล้าปฏิบัติ					
23. มีอารมณ์มั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย					
24. เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา และ สอนเต็มเวลา (50 นาที/คาบ).....					

ตอนที่ 5

แบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน โดยอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วจึงเลือกระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ผู้ปกครองให้ความสนใจ แนะนำ และช่วยเหลือเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ					
2. ผู้ปกครองสนับสนุนให้ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรมกลุ่มชมรม และสมาคมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เพื่อฝึกฝนเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาอังกฤษ					
3. ผู้ปกครองใช้ภาษาอังกฤษเข้ามาเกี่ยวข้องในการสนทนากับข้าพเจ้าในบางโอกาส.....					
4. ผู้ปกครองชมเชยหรือให้รางวัล เมื่อข้าพเจ้าเรียนภาษาอังกฤษได้คะแนนดี.....					
5. ผู้ปกครองสนับสนุนให้เขียนจดหมายหรือติดต่อกับเพื่อนชาวต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาอังกฤษ					
6. ผู้ปกครองซื้อหนังสือภาษาอังกฤษมาให้ข้าพเจ้าอ่าน เช่น หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ฯลฯ					
7. ผู้ปกครองสนับสนุนให้เล่นคอมพิวเตอร์ เพื่อค้นคว้าข้อมูล หรือส่ง e-mail เป็นภาษาอังกฤษ					
8. ผู้ปกครองสนับสนุนด้านการเงินเพื่อกิจกรรมด้านการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่น ซื้อหนังสือเสริมความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ					
9. ผู้ปกครองส่งเสริมให้ข้าพเจ้าเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมที่สถาบันสอนภาษา เช่น AUA ฯลฯ.....					
10. ผู้ปกครองสนับสนุนให้ข้าพเจ้าฟังวิทยุ และ/หรือดูโทรทัศน์เสียงภาคภาษาอังกฤษ					
11. ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ข้าพเจ้า เช่น เครื่องเล่นเทป และดรัมเทปภาษาอังกฤษ ฯลฯ.....					

ตอนที่ 6

แบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วจึงเลือกกระดานการปฏิบัติของท่าน

ข้อความ	ระดับปฏิบัติ				
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	เป็นบางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยปฏิบัติ
1. ข้าพเจ้าช่วยเหลือหรือแนะนำชาวต่างประเทศ เช่น แนะนำเส้นทางการเดินทาง อาหาร สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ					
2. ข้าพเจ้าดูรายการโทรทัศน์เสียงภาคภาษาอังกฤษ					
3. ข้าพเจ้าอ่านคอลัมน์ที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารภาษาไทย เช่น หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ , ไทยรัฐ.....					
4. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือพิมพ์ เช่น The Nations, The Bangkok Post					
5. ข้าพเจ้าฟังข่าวเสียงภาคภาษาอังกฤษจากวิทยุ					
6. ข้าพเจ้าฟังเพลงภาษาอังกฤษโดยมุ่งเข้าใจเนื้อหา					
7. ข้าพเจ้าเขียนบันทึกประจำวันเป็นภาษาอังกฤษ					
8. ข้าพเจ้าค้นหาข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษทางอินเทอร์เน็ต					
9. ข้าพเจ้าสื่อสารกับเพื่อนและบุคคลอื่นด้วยภาษาอังกฤษทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)					
10. ข้าพเจ้าสนทนากับเพื่อนๆ ด้วยภาษาอังกฤษ					
11. ข้าพเจ้าเข้าร่วมทำกิจกรรมภาษาอังกฤษเมื่อมีโอกาส เช่น กิจกรรมชมรมภาษาอังกฤษ ฯลฯ					

ภาคผนวก ข
คำอธิบายแบบการเรียนรู้

คำอธิบายลักษณะของผู้เรียนที่ชอบใช้แบบการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะมีวิธีเรียนที่แตกต่างกันหลายวิธี ผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจหรือความชอบใช้แบบการเรียนรู้ในการรับรู้ จะแสดงให้เห็นถึงวิธีการที่ผู้เรียนชอบใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษในหลายเหตุการณ์ แบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้จะแสดงให้เห็นถึงวิธีการและระดับการใช้แบบการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนใช้เรียนรู้ในสถานการณ์อันหลากหลายได้ดี แบบการเรียนรู้แต่ละประเภทจะบ่งบอกถึงบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้สอนจะนำมาปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ดีที่สุด

ผู้เรียนที่ชอบใช้แบบการเรียนรู้โดยใช้สายตา (Visual learners)

เป็นผู้เรียนที่ชอบเรียนรู้โดยใช้สายตา เช่น การอ่านหนังสือ การอ่านข้อความบนกระดาน ข้อความในสมุดงาน รูปภาพ หรือวิธีการอื่นที่ใช้สายตา และสามารถจดจำได้ดีกว่า

ผู้เรียนที่ชอบใช้แบบการเรียนรู้โดยการฟัง (Auditory)

เป็นผู้เรียนที่ชอบเรียนรู้โดยการฟังคำพูดที่ผู้สอนบรรยาย คำพูดที่เพื่อนๆ บอกเล่า หรือสนทนากัน การฟังอภิปรายในชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ หรือฟังบทสนทนาทางวิทยุ เทป หรือเสียงภาษาอังกฤษอื่นๆ แล้วสามารถมีความเข้าใจและจดจำได้ดี

ผู้เรียนที่ชอบแบบการเรียนรู้โดยการเคลื่อนไหวร่างกาย (Kinesthetic)

เป็นผู้เรียนที่ชอบเรียนโดยอาศัยประสบการณ์หรือการใช้ร่างกายเคลื่อนไหวในการเรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมติในชั่วโมงภาษาอังกฤษ การดูงานนอกสถานที่ หรือ การเรียนที่ผสมผสานด้วยแบบการเรียนรู้แบบอื่น เช่น การใช้ท่าทางหรือมือประกอบการสนทนา

ผู้เรียนที่ชอบแบบการเรียนรู้โดยใช้การสัมผัส (Tactile)

เป็นผู้เรียนที่ชอบเรียนโดยการจดคำบรรยาย หรือจดคำศัพท์ลงในสมุดจดงาน การจดคำศัพท์ติดที่ฝ่าผนังห้องเพื่อช่วยให้จดจำได้ดี

ผู้เรียนที่ชอบใช้แบบการเรียนรู้โดยทำงานเป็นกลุ่ม (Group)

เป็นผู้เรียนที่ชอบเรียนโดยการเรียนร่วมกับเพื่อนๆ อย่างน้อยหนึ่งคนขึ้นไป และสามารถทำงานได้ดีหากได้ร่วมทำงานกับเพื่อนๆ และสามารถจดจำข้อมูลได้ดีกว่าการเรียนด้วยวิธีอื่น

ผู้เรียนที่ชอบใช้แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Individual style learner)

เป็นผู้เรียนที่ชอบเรียนโดยการทำงานเพียงคนเดียว คิดสร้างสรรค์งานได้ดีกว่า จดจำข้อมูลได้ดี การเรียนรู้ก้าวหน้า และเข้าใจในบทเรียนได้ดีกว่า

ผู้เรียนที่ชอบใช้แบบการเรียนรู้รอง (Minor)

โดยส่วนใหญ่ แบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ไปพร้อมกับแบบการเรียนรู้หลัก จะแสดงถึงประสบการณ์ที่ผู้เรียนทั่วไปใช้กัน ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จจะสามารถเรียนรู้ด้วยแบบการเรียนรู้หลายแบบพร้อมกัน

ผู้เรียนที่ไม่ชอบใช้แบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่ง (Negligible)

ระดับคะแนนที่บ่งบอกถึงแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่ชอบใช้ จะให้ความหมายว่าผู้เรียนไม่สามารถประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีที่ผู้เรียนไม่ชอบ หรือไม่สนใจ ดังนั้น จึงควรค้นหาแบบการเรียนรู้ที่ตนเองชอบและมีความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือของตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จ

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษเท่ากับ 0.7803
 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	7.0000
2.	2.5752
3.	1.8000
4.	1.7950
5.	3.4157
6.	2.1602
7.	4.5826
8.	2.6458
9.	7.6376
10.	5.0200
11.	5.4628
12.	5.8138

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษเท่ากับ 0.8616

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแบบการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	3.7417
2.	1.8155
3.	1.7838
4.	1.8961
5.	2.3966
6.	3.8697
7.	5.6667
8.	4.0819
9.	3.4157
10.	2.6458
11.	3.9243
12.	2.3932
13.	1.8614
14.	4.5826
15.	1.7998
16.	2.4111
17.	2.1831
18.	2.2626
19.	2.4111
20.	2.3462
21.	3.5496
22.	2.1470
23.	2.3020
24.	4.0753
25.	2.5226
26.	1.9296
27.	1.9124
28.	1.7800
29.	2.2563
30.	1.7991

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ
เท่ากับ 0.9515

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.4111
2.	3.8644
3.	3.9243
4.	5.4613
5.	3.3343
6.	3.9886
7.	3.7947
8.	3.3343
9.	4.5826
10.	3.8129
11.	2.9091
12.	3.6667
13.	4.9651
14.	2.0161
15.	3.6004
16.	5.3762
17.	17.0000
18.	4.6603
19.	5.6125
20.	3.9886
21.	3.7947
22.	4.3205
23.	3.3263
24.	3.7417

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน
เท่ากับ 0.8625

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของทางบ้าน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	2.6790
2.	5.0000
3.	1.8803
4.	4.2426
5.	4.9889
6.	3.0520
7.	3.0000
8.	5.6125
9.	6.3549
10.	3.9886
11.	3.7947

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเท่ากับ 0.8142
 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโอกาสในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	3.1436
2.	2.4944
3.	1.8998
4.	3.5288
5.	4.3561
6.	3.7947
7.	4.8597
8.	4.0819
9.	4.5407
10.	4.4272
11.	2.8983

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์	ภาควิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทรเพ็ญ อันตระกูล	ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจลิยวศรี พิบูลชล	ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ศิริินนา บุญยสงวน	ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวชุตिकाญจน์ บุญญะธิติสุข
วันเดือนปีเกิด	23 มกราคม 2508
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	49/1 ถนนเศรษฐศิริ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา 6ว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันการแปลหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรดิตถ์ดรุณี
พ.ศ. 2529	ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ